

بسم الله الرحمن الرحيم

گزارش تفصیلی اقدامات تحولی قوه قضاییه در ۵ سال گذشته براساس مفاد سند تحول و تعالی

قوه قضاییه در پنج سال اخیر و در دوره ریاست حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای، با اجرای سند تحول و تعالی قضایی، اقدامات گسترده‌ای را در حوزه‌های مختلف از جمله هوشمندسازی فرآیندهای قضایی، کاهش اطاله دادرسی، توسعه خدمات الکترونیک، ارتقای کیفیت و اتقان آرای قضایی، راه‌اندازی دادگاه‌های صلح، حمایت از تولید، صیانت از حقوق عامه، اصلاح مجرمان، ارتقای امنیت روانی، توسعه نظارت‌های میدانی و تسهیل دسترسی مردم به خدمات قضایی به اجرا گذاشت.

در گزارش تفصیلی منتشرشده، مهم‌ترین دستاوردهای پنج سال اخیر قوه قضاییه در اجرای سند تحول و تعالی قضایی و اقدامات انجام‌شده برای افزایش کارآمدی نظام قضایی، تسریع در رسیدگی به پرونده‌ها، توسعه عدالت هوشمند، حمایت از حقوق مردم و ارتقای کیفیت خدمات قضایی تشریح شده است.

بازاجتماعی کردن زندانیان و اصلاح مجرمین

در ادامه، دستاوردهای پنج سال اخیر قوه قضاییه در زمینه بازاجتماعی کردن زندانیان و اصلاح مجرمین، نسبت به پنج ساله منتهی به سال ۱۳۹۹ را مرور خواهیم کرد:

- کاهش بیش از ۱۱ درصدی آمار ورود به زندان‌ها
- کاهش بیش از ۳ درصدی ورودی زندانیان گروه سنی ۲۴ تا ۴۰ سال
- کاهش بیش از ۱ درصدی ورودی زندانیان گروه سنی ۱۸ تا ۲۳ سال
- کاهش بیش از ۱۶ درصدی ورود افراد متاهل به زندان‌ها
- کاهش بیش از ۱۱ درصدی ورود مردان به زندان‌ها
- کاهش نزدیک به ۴ درصدی آمار ورود زندانیان زن
- کاهش بیش از ۱۵ و نیم درصدی ورود افراد کم‌سواد و بی‌سواد به زندان‌ها
- کاهش ورودی ۵ تا ۲۲ درصدی زندانیان گروه‌های جرایم پرتکرار
- کاهش نزدیک به ۲۳ درصدی ورودی زندانیان جرایم مواد مخدر و روان‌گردان
- کاهش بیش از ۱۴ درصدی ورودی زندانیان جرایم اعمال منافی عفت و اخلاق عمومی
- کاهش حدود ۲۱ درصدی ورودی زندانیان جرایم علیه اموال و مالکیت
- کاهش نزدیک به ۶ درصدی ورودی زندانیان جرایم سرقت و ربودن مال غیر
- رشد ۵۷ درصدی مشارکت زندانیان در کلاس‌های قرآنی
- افزایش ۴۴ درصدی آمار شرکت کنندگان روخوانی و روان‌خوانی قرآن در موسسات کیفری
- رشد ۱۲۹ درصدی آمار تعداد شرکت کنندگان تجوید در موسسات کیفری
- افزایش ۱۱۸ درصدی آمار تعداد شرکت کنندگان تفسیر قرآن در موسسات کیفری
- رشد ۳۴ درصدی تعداد شرکت کنندگان در المپیادهای ورزشی
- افزایش ۲۳ درصدی ورزش‌های همگانی زندانیان
- رشد ۲۱ درصدی قبولی زندانیان در آزمون پایه‌های تحصیلی آموزش و پرورش
- افزایش ۲۱۷ درصدی شرکت کنندگان در دوره‌های آموزش‌های عالی
- رشد حدود ۵۴ درصدی شرکت کنندگان در برنامه‌های آموزشی، عقیدتی و مذهبی
- افزایش ۷۹ درصدی شرکت کنندگان در برنامه‌های آموزشی کسب مهارت‌های زندگی

- رشد ۱۰۱ درصدی فعالیت‌های قرآنی مددجویان کانون‌های اصلاح و تربیت
- افزایش ۱۲۳ درصدی ارائه خدمات حمایتی به خانواده‌های زندانیان پس از آزادی جهت توانمندسازی پایدار مددجویان
- رشد ۱۶۷ درصدی مجموع خدمات ارائه شده بر مبنای قانون حمایت از اطفال و نوجوانان
- افزایش ۹۸ درصدی خدمات سلامت روان مددجویان کانون‌های اصلاح و تربیت

همچنین در دوره پنج ساله اخیر نسبت به پنج ساله منتهی به سال ۱۳۹۹، شاهد افزایش ۷۵ درصدی حرفه‌آموزی و اشتغال زندانیان بودیم. تعداد صدور گواهینامه‌های مهارت برای زندانیان از ۳۰۲ هزار مورد در پنج ساله منتهی به ۱۳۹۹ به ۵۳۲ هزار مورد در پنج ساله منتهی به ۱۴۰۴ رسید؛ راه اندازی مراکز ثابت آموزش فنی و حرفه‌ای در زندان‌های منتخب کشور و صدور گواهینامه‌های معتبر بدون درج عنوان زندان، نقش مهمی در ارتقای قابلیت اشتغال پذیری زندانیان پس از آزادی ایفا کرده است. در این ۵ سال نسبت به ۵ سال گذشته‌ی آن، شاهد رشد ۳۴۹ درصدی اشتغال یا حرفه‌آموزی به خانواده‌های زندانیان نیز بودیم.

جلسات دادرسی الکترونیک زندانیان از ۲۵ درصد در سال ۱۳۹۹ به بیش از ۸۵ درصد در سال ۱۴۰۴ رسید. تعداد زندانیان بهره‌مند از پابند الکترونیک نیز از ۳۲۲۹ نفر در سال ۱۳۹۹ به ۲۳۱۹۱ نفر در سال ۱۴۰۴ افزایش یافته است. آمار اعطای مرخصی بر اساس فعالیت‌های اصلاحی و تربیتی زندانیان نیز از ۱۸ درصد در پنج ساله منتهی به سال ۱۳۹۹ به ۴۰ درصد در پنج ساله منتهی به سال ۱۴۰۴ رسید.

کاهش ۲۶ درصدی ابتلا به بیماری اچ‌آی‌وی مثبت در زندان‌ها، کاهش ۴۰ درصدی ابتلای زندانیان به هیپاتیت ب مثبت، افزایش ۸ درصدی تعداد موارد ویزیت پزشکان در زندان‌ها و افزایش ۳۳ درصدی تعداد بسته‌های بهداشتی ارائه شده به زندانیان در ۵ سال اخیر نسبت به ۵ سال منتهی به سال ۱۳۹۹، از جمله دستاوردهای دوره تحول و تعالی قضایی در حوزه بهداشت و درمان زندان است.

به رغم اعطای عفوهای موردی در دوره تحول و تعالی قضایی، اعطای دو عفو معیاری در این دوره، حکایت از رافت اسلامی به محکومان داشته است؛ عفو معیاری سال ۱۴۰۱ یکی از عفوهای مهم و گسترده از نظر کمیت بود که جمع زیادی از محکومان و متهمان را در بر گرفت و ضمن تخفیف مجازات‌ها و محکومیت‌های چند ده هزار زندانی، نزدیک به ۴۱ هزار زندانی نیز مشمول

عفو شده و از زندان‌ها آزاد شدند؛ در عفو معیاری سال ۱۴۰۴ نیز به مناسبت میلاد نبی مکرم اسلام (ص) بار دیگر پیوند میان عدالت قضایی و رافت اسلامی به نمایش گذاشته شد و در راستای همبستگی ملی، بیش از ۸۰ هزار نفر زندانی از امتیاز عفو برخوردار شدند؛ مقایسه عملکرد سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۴ نشان می‌دهد که تعداد محکومان بهره‌مند از عفو، افزایش حدود ۱۶۴ درصدی داشته است.

از سوی دیگر، ورودی متهمان و زندانیان تحت قرار نیز نسبت به ابتدای دوره ۵ ساله اخیر، ۲ و نیم درصد کاهش داشته است.

همچنین در چهار ساله ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۳ نسبت به مدت مشابه قبل، شاهد افزایش ۵۴ درصدی میانگین تعداد بازدیدهای مقامات قضایی از زندان‌ها بودیم. از سال ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۴ مقامات قضایی بیش از ۴۳۵ هزار بار از زندان‌های سطح کشور بازدید کردند. افزایش چشمگیر بازدیدهای میدانی قضات و مقامات عالی قضایی از زندان‌ها، بیانگر مدیریت و نظارت فعال قضایی است؛ این بازدیدها با تسریع در تصمیم‌گیری، شناسایی موانع قضایی و اصلاح رویه‌ها، نقش مستقیمی در افزایش تقلیل مجازات، اعطای مرخصی و بهره‌بندی زندانیان از نهادهای ارفاقی داشته است.

حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای در دوره تحول و تعالی قضایی، ۱۶ بار به صورت حضوری از موسسات کیفری بازدید کرده است در حالی که مجموع بازدیدهای همه روسای پیشین دستگاه قضا تنها ۵ مورد بوده است.

افزون بر این، طی دوره تحول و تعالی قضایی، ۲۹۰ مورد بازدید توسط اعضای شورای عالی قوه قضاییه و مقامات عالی اجرایی، ۵۰ مورد بازدید توسط استانداران، ۶۹ مورد بازدید توسط نمایندگان ولی فقیه در استان‌ها و ۲۵۵ مورد بازدید توسط نمایندگان مجلس شورای اسلامی از زندان‌ها صورت گرفته که نقش موثری در شناسایی مسائل میدانی و رفع چالش‌های ساختاری زندانیان داشته است.

تبلور شایسته‌سالاری در عدلیه

یکی از محورهایی که قوه قضاییه طی ۵ سال اخیر در آن کوشش کرد و جهد به خرج داد، مقوله‌ی ارتقاء کادرسازی، جانشین‌پروری و شایسته‌گزینی بود.

در همین راستا، طرح استعدادیابی و توانمندسازی قضایی توسط بخش‌های مختلف قوه قضاییه انجام شد و به موجب آن بالغ بر ۱۰ هزار و ۶۵۷ نفر از قضات برای تصدی پست‌های مدیریتی قضایی شناسایی شدند.

در این میان، ۹۳ قاضی، شایسته تصدی پست‌های مدیریتی در سطح عالی؛ ۳۷۷ قاضی، شایسته تصدی پست‌های مدیریتی در سطح ارشد؛ ۱۶۰۷ قاضی شایسته تصدی پست‌های مدیریتی در سطح میانی و ۳۷۱ قاضی، شایسته تصدی پست‌های مدیریتی در سطح پایه، شناخته شدند.

اقدامات ۱۴ گانه قوه قضاييه براي ارتقاي امنيت رواني مردم

قوه قضاييه در دوره تحول و تعالي و در دوران رياست حجت الاسلام والمسلمين محسني اژه‌اي، در راستاي ارتقاي امنيت رواني مردم گام‌هاي بلندي را برداشت و در امر برخورد قاطعانه و قانوني با برهم‌زنندگان امنيت رواني شهروندان، توفيقات محسوسي را کسب کرد.

اقدامات ۱۴ گانه دستگاه قضايي در راستاي ارتقاي امنيت رواني مردم به شرح ذيل است:

- طراحي مدل هويت سنجي
- تهيه و تدوين لايحه قضايي مقابله با اطلاعات، اخبار و محتوای خلاف واقع
- کشف الگوهاي جرائم نوظهور در فضای مجازي با ايجاد درگاه دريافت گزارشات مردمی
- برخورد قاطع با سارقان مسلح و باندهای سازمان‌يافته و جرائم خشن
- مقابله با جنگ رواني و رسانه‌اي دشمن
- مشارکت در طرح‌هاي ملي مانند مداخله در بحران، تاب‌آوري اجتماعي و پايش رواني مناطق پرخطر
- تشکيل شوراي کنترل مجرمان حرفه‌اي در دادگستري‌هاي سراسر کشور
- برخورد با اخلاک‌گران در فضای مجازي
- تشکيل کارگروه‌هاي تخصصي امنيت رواني در دادگستري‌ها
- ورود قضايي به مصاديق اخلاص در آرامش عمومي
- مطالبه‌گري از دستگاه‌هاي مسئول در قبال ترک فعل در حوزه‌هاي سلامت روان
- تعامل بين نهادي با نهادهای فرهنگي، آموزشي، انتظامي و حمايتي در حوزه سلامت روان
- پايش فضای مجازي و مقابله با تهديدهاي رواني نوپديد
- تشکيل کميته مشورتي با اصحاب علم و رسانه در پرونده‌هاي مؤثر در افکار عمومي يا پرونده‌هاي مهم و ملي.

تلف شدن وقت مردم در واحدهای قضایی ممنوع ش / کاهش زمان رسیدگی به پرونده‌ها از طریق هوشمندسازی فرآیندهای قضایی

در دوره تحول و تعالی قضایی، اقدامات مؤثری در قوه قضاییه در راستای استانداردسازی و کاهش زمان رسیدگی به پرونده‌ها از طریق هوشمندسازی فرآیندهای قضایی انجام گرفت.

این مهم در راستای تسهیل و تسریع دسترسی مردم به عدالت انجام گرفت. حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای، بارها تاکید کرده که استیفای حق مردم نباید به درازا بکشد و باید در سریع‌ترین زمان ممکن، فرایند دادرسی طی شود.

در همین راستا، متوسط زمان رسیدگی به پرونده‌ها در دادگاه‌های عمومی سراسر کشور ۲۶ درصد کاهش داشته و از ۱۰۱ روز به ۷۵ روز رسیده است.

از سویی دیگر، متوسط زمان رسیدگی به پرونده‌ها در دادگاه‌های تجدیدنظر سراسر کشور از ۱۱۲ روز به ۸۵ روز رسیده و از این حیث با کاهش ۲۳ درصدی مواجه بوده‌ایم.

همچنین، در دوره اخیر، مدت زمان انتظار هر شکوائیه برای ارجاع به شعب دادرسی، به طور میانگین، ۸۷ درصد کاهش یافته است.

در این میان، نکته مهم، کاهش فوق‌العاده محسوس فرآیند تبادل پرونده میان واحدهای قضایی و انتظامی از ۳۰ روز به ۱ ساعت از طریق فراهم نمودن زمینه ارتباط الکترونیکی واحدهای قضایی با واحدهای انتظامی فراجا است.

رفع یک معضل قدیمی در دستگاه قضا/ علاج عدلیه برای پرونده‌های رسوبی

در دوره تحول و تعالی قضایی، به موجب دستورات و تأکیدات حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای، تعیین تکلیف پرونده‌های معوق و اصطلاحاً رسوبی به صورت مجدانه در دستور کار قرار گرفت.

بر همین اساس، با اختصاص شعب ویژه و اتخاذ راهکارهای تخصصی از جمله پایش هوشمند در مراجع ذیربط قضایی، پرونده‌های معوق بیش از ۲ سال در دوره ۵ ساله اخیر، با کاهش ۲۲ درصدی مواجه شدند.

این مهم همچنان یکی از دستورکارهای اصلی در مراجع قضایی است.

یک آمار چشمگیر در عدلیه / بیش از ۹۸ درصد از کل پرونده‌های وارده به نظام قضایی کشور، رسیدگی و مختومه شده‌اند

تسریع و تدقیق در رسیدگی به پرونده‌های قضایی و تعیین تکلیف هر چه سریع‌تر آنها یکی از دستورکارهای اصلی در دوره تحول و تعالی قضایی است؛ در همین راستا، حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای، به کرات دستوراتی را خطاب به مراجع و واحدهای قضایی صادر کرده است.

نرخ مختومه شدن پرونده‌های مفتوح و واصله در دستگاه قضایی، یکی از شاخص‌های مهم در ارزیابی عملکردی کل ساختار قضایی کشور است.

در ۵ ساله اخیر، در دوره تحول و تعالی قضایی، بیش از ۹۸ درصد از کل پرونده‌های وارده به نظام قضایی کشور، رسیدگی و مختومه شده‌اند.

ایضاً، نرخ رسیدگی و مختومه شدن پرونده‌های وارده به دیوان عالی کشور طی ۵ ساله اخیر، بیش از ۹۷ درصد بوده است.

از پیشرفت ۵۰ درصدی «احیاء حقوق عامه، گسترش عدل و آزادی‌های مشروع» تا
پیشرفت ۶۷ درصدی «نظارت بر اجرای صحیح قوانین و حسن جریان امور»

در دوره تحول و تعالی قضایی، اجرای سند روزآمده شده تحول قضایی بنا بر تاکیدات موکد رئیس قوه قضاییه در دستور کار جدی قرار گرفت. افق زمانی اجرای سند تحول و تعالی قوه قضاییه که مشتمل بر ۲۸۷ راهکار است، سه ساله و از ابتدای سال ۱۴۰۳ تا پایان ۱۴۰۵ می‌باشد؛ در نتیجه‌ی تاکیدات و پیگیری‌های حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای، پیشرفت ۶۴ درصدی راهکارهای کوتاه‌مدت، پیشرفت ۳۸ درصدی راهکارهای میان‌مدت و پیشرفت ۳۰ درصدی راهکارهای بلندمدت محقق شده و در مجموع نیز، میانگین پیشرفت سند تحول و تعالی قوه قضاییه ۴۴ درصد بوده است.

بررسی میزان پیشرفت سند تحول و تعالی قوه قضاییه حاکی از آن است که اجرای ماموریت‌های «رسیدگی به تظلمات، تعدیات، شکایات، حل و فصل دعاوی و رفع خصومات» با پیشرفت ۳۷ درصدی، «احیاء حقوق عامه، گسترش عدل و آزادی‌های مشروع» با پیشرفت ۵۰ درصدی، «نظارت بر اجرای صحیح قوانین و حسن جریان امور» با پیشرفت ۶۷ درصدی، «کشف جرم، تعقیب و مجازات و تعزیر مجرمان و اجرای حدود و مقررات مدون جزایی اسلام» با پیشرفت ۳۹ درصدی، «پیشگیری از وقوع جرایم و دعاوی» با پیشرفت ۴۰ درصدی، «اصلاح مجرمان» با پیشرفت ۵۴ درصدی و «حمایت از حقوق مالکیت اشخاص» با پیشرفت ۳۴ درصدی همراه بوده است.

راه‌اندازی ۲۰۱۴ شعبه دادگاه صلح طی سال ۱۴۰۳ در سراسر کشور

ایجاد و راه‌اندازی دادگاه‌های صلح، یکی از اقدامات کلیدی، مهم و تاثیرگذار عدلیه در دوره تحول و تعالی قضایی محسوب می‌شود که حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای، تاکیدات و پیگیری‌های فراوانی پیرامون آن داشت. اقدامی که موجب تسریع در حل اختلافات، کاهش بار پرونده‌ها و ارتقاء مشارکت مردمی در صلح و سازش شده است.

صلاحیت دادگاه صلح، شامل دعاوی مالی تا سقف یک میلیارد ریال، دعاوی تصرف عدوانی، مهریه، نفقه، تخلیه مستاجر، اعسار، جرائم غیرعمدی و سبک و برخی دعاوی هویتی و تحصیلی است. رسیدگی در این دادگاه‌ها بدون نیاز به تحقیقات مقدماتی توسط دادسرا و تنظیم کیفرخواست انجام می‌شود و امکان فعالیت در ساعات غیر اداری و ایام تعطیل نیز فراهم است.

دادگاه‌های صلح از شهریور ۱۴۰۲ رسماً آغاز به کار کردند و شعب آن در تمامی استان‌ها راه‌اندازی شدند. تعداد کل شعب راه‌اندازی شده در دادگستری‌های کشور از ۱۹۱۸ شعبه در سال ۱۴۰۲ به ۲۰۱۴ شعبه در سال ۱۴۰۳ رسید.

قضازدایی در راستای تسهیل امورات مردم / مردم دیگر برای «گواهی انحصار وراثت»، «دریافت خسارت بدنی در تصادفات» و «ترخیص خودروهای توقیفی» معطل نمی‌مانند

یکی از سیاست‌های اصلی قوه قضاییه در دوره تحول و تعالی، قضازدایی از موضوعات پرتکرار فاقد ماهیت قضایی است. حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای در حوزه‌ی قضازدایی در جهت تسهیل امورات مردم، تاکیدات مؤکد و مصرحی داشته است.

برای نمونه، مقوله‌ی صدور گواهی انحصار وراثت، یکی از همین موضوعات پرتکرار است که بیش از ۵۰۰ هزار پرونده در سال را شامل می‌شود.

در همین راستا، مبتنی بر سیاست‌های قضازدایی عدلیه در دوره تحول و تعالی، دستگاه اجرایی جایگزین مرجع قضایی در صدور گواهی انحصار وراثت شد و به تبع آن، بار ورودی پرونده‌ها به مراجع قضایی کاهش یافت.

نمونه دیگر در حوزه‌ی قضازدایی، مقوله‌ی اصلاح فرآیند دریافت خسارت بدنی در تصادفات جرحی است. در چارچوب سند تحول و تعالی قضایی، تمامی مراحل مقوله‌ی مزبور، الکترونیکی و غیرحضوری انجام می‌شود و این امر، موجب تسریع جبران خسارت، کاهش مراجعات حضوری و کاهش ورودی پرونده‌های غیرضروری به دستگاه قضایی شده است.

همچنین از فرآیند توقیف وسایل نقلیه در تصادفات رانندگی و نحوه ترخیص آنها، قضازدایی شده است؛ امری که موجب شده هم میزان خودروهای توقیفی کاهش یابد و هم فرآیند ترخیص آنها تسهیل شود.

توسعه دادرسی الکترونیکی و تسهیل دسترسی مردم به خدمات قضایی در دوره تحول و تعالی / شهروندان از خانه خود، درخواست قضایی ارائه می دهند

در دوره تحول و تعالی قضایی، وفق تأکیدات حجت الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای، ارائه خدمات قضایی الکترونیکی گسترش چشمگیری پیدا کرد.

ثبت لوایح قضایی بدون نیاز به مراجعه حضوری، به عنوان یکی از اقدامات محوری عدلیه در توسعه عدالت الکترونیکی و تسهیل دسترسی به خدمات قضایی، اجرا شده است.

در سال ۱۴۰۳ بیش از ۳۳ میلیون لایحه، دادخواست و شکوائیه به صورت الکترونیکی به مراجع قضایی واصل شده است؛ این رقم در سال ۱۴۰۰ به میزان ۲۱ میلیون، بوده است؛ در واقع، ثبت لوایح قضایی در دوره تحول و تعالی، افزایش ۶۰ درصدی داشته است.

اخیراً امکان ثبت درخواست، علاوه بر وکلا برای شهروندان غیرمتخصص نیز بدون نیاز به مراجعه حضوری فراهم شده است؛ امری که نقش مؤثری در کاهش مراجعات حضوری به شعب قضایی داشته است.

از تایید ۸۰ درصدی قراردادهای نهایی صادره در دادسراها تا ابرام ۷۶ درصدی آرا در دیوان عالی کشور

اتقان آرای قضایی از جمله ضرورت‌های نظام قضایی عادلانه به شمار می‌رود که فراگیر شدن آن در ردیف پیش نیازهای اساسی تحول قوه قضاییه دانسته شده و تحقق آن ارتقای کیفیت دادرسی را در پی خواهد داشت؛ موضوعی که حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای از بدو تصدی ریاست دستگاه قضا در تیرماه سال ۱۴۰۰، همواره تأکیدات فراوانی پیرامون آن داشت.

بررسی‌ها نشان می‌دهد هرچه درصد تایید و یا ابرام آرای مراجع قضایی بیشتر باشد، این امر نشان از کاهش ایرادات در انشای رای دارد و به همین دلیل یکی از شاخصه‌های مهم رای متقن، تایید آن در مراجع عالی است.

تایید ۷۶ درصدی کیفرخواست‌های (صادر در دادسراها) منتهی به محکومیت در دادگاه کیفری، تایید ۸۰ درصدی قراردادهای نهایی صادره در دادسراها، تایید ۷۹ درصدی آرا در محاکم تجدید نظر، تایید ۷۵ درصدی آرای بدوی حقوقی در محاکم تجدیدنظر، تایید ۸۲ درصدی آرای بدوی کیفری در محاکم تجدید نظر، ابرام و تایید ۷۶ درصدی آرا در دیوان عالی کشور و همچنین تایید ۸۲ درصدی آرا در محاکم بدوی دیوان عدالت اداری، از جمله دستاوردهای دستگاه قضایی در دوره تحول و تعالی در حوزه ارتقای وضعیت اتقان آرای مراجع قضایی هستند.

اعمال نظارت‌های جدی در مراجع قضایی استانی و شهرستانی موجب شده رسیدگی‌ها و آرای نهایی صادره اتقان بیشتری پیدا کنند چنانکه درصد تایید آرا در دیوان عالی کشور از ۶۹ در دوره گذشته به ۷۶ درصد در دوره ۵ ساله اخیر رسیده است.

برگزاری دادگاه‌های علنی برخط؛ گامی در راستای ارتقای شفافیت در فرآیند دادرسی / روزانه ۸ جلسه دادگاه علنی برخط در کشور برگزار می‌شود

در دوره تحول و تعالی قضایی، وفق دستورات حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای و در راستای تحقق اصل ۱۶۵ قانون اساسی و ارتقای شفافیت در فرآیند دادرسی، برگزاری دادگاه‌های علنی برخط در دستور کار قوه قضاییه قرار گرفت.

در همین راستا، در دوره اخیر، بیش از ۳۵۰۰ جلسه دادگاه علنی برخط در دادگستری‌های سراسر کشور برگزار شده است. این آمار گواهی بر آن است که به صورت میانگین، روزانه ۸ جلسه دادگاه علنی برخط در کشور برگزار می‌شود.

اتقان هرچه بیشتر آرای دیوان عدالت اداری طی ۵ سال گذشته از مسیر ایجاد سامانه ساعد و تقویت هیئت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری

مقوله اتقان آرا به ویژه در دیوان عدالت اداری از جمله تأکیدات موکد حجت الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای در دوران تصدی ریاست دستگاه قضا محسوب می‌شود.

مقایسه نتایج و آرای سالانه قضات دیوان عدالت اداری از ۱۴۰۱ تا ۱۴۰۴ نشان می‌دهد که قضات با افزایش سطح دانش و مهارت‌های قضایی خود کیفیت آرای صادره را افزایش داده‌اند به طوری که روند روبروش کیفیت آرای صادره از سال ۱۴۰۱ تاکنون به وضوح قابل مشاهده است.

ایجاد سامانه آرای صحیح (سامانه ساعد) از جمله اقدامات موثر دوره تحول و تعالی قضایی در مقوله اتقان آرای دیوان عدالت اداری محسوب می‌شود.

این سامانه با هدف طبقه‌بندی موضوعات مورد شکایت و شناسایی آرای متعارض، طراحی و پیاده سازی شد و در دوره اخیر توانست با تبیین حقوقی و الگوسازی در صدور رای از صدور آرای غیر صحیح جلوگیری کند و نقش موثری در اتقان آرا و ایجاد وحدت رویه داشته باشد.

همچنین «تشدید نظارت قضایی و ساماندهی رسیدگی به درخواست‌های اعمال ماده ۷۹ قانون دیوان عدالت اداری»، «تدوین جزوات آموزشی با محوریت رویه قضایی دیوان عدالت اداری در موضوعات اداری و استخدامی، کار و تامین اجتماعی، اقتصادی و اراضی و شهرسازی»، «برگزاری نشست‌های قضایی و حقوقی با حضور قضات جهت ایجاد هماهنگی در گروه‌های تخصصی و اجرای احکام صادره»، «تقویت هیئت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری به عنوان سازوکاری برای تقریب آرای صادره در موضوعات تخصصی» و «اضافه شدن ارزیابی سالانه کیفیت آرای قضات دیوان عدالت اداری در سامانه تناد (سامانه تحلیل و نقد آرای دادگستری‌ها و دیوان عالی کشور)»، دیگر اقدامات صورت‌گرفته طی دوره تحول و تعالی قضایی در مقوله اتقان آرای دیوان عدالت اداری هستند.

ارتقاء میزان اتقان آراء، دستاورد عدلیه در دوره تحول و تعالی / افزایش یک و نیم درصدی آرای اعتراض نشده در دوره ۵ ساله اخیر نسبت به دوره ۵ ساله قبلی

صدور رای متقن و مستحکم قضایی می‌تواند موجب ارتقای اعتماد عمومی به دستگاه قضایی و تسریع در تحقق عدالت گردد؛ از این رو قوه قضاییه در دوره تحول و تعالی قضایی و ریاست حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای، با تدوین سیاست‌های دقیق و کاربردی، اقدامات موثری را به صورت عملی در این راستا به اجرا درآورد.

یکی از شیوه‌های ارزیابی اقناع طرفین پرونده که حاکی از اتقان آراء می‌باشد آن است که آرای صادره از سوی مراجع قضایی تا چه میزان مورد پذیرش طرفین پرونده قرار گرفته و طرفین نسبت به آرای صادر اعتراض نداشته و از حق تجدید نظرخواهی خود صرف نظر نموده‌اند.

میزان ارتقای اتقان آرای محاکم قضایی از طریق شاخص نسبت آرای اعتراض شده به کل آراء، از ۹۳ درصد در دوره ۵ ساله منتهی به سال ۱۳۹۹ به ۹۵ درصد در دوره ۵ ساله اخیر رسیده است؛ دستیابی به شاخص ۹۵ درصدی آرای اعتراض نشده و اقناع طرفین، بازتابی از مشروعیت و مقبولیت تصمیمات قضایی نزد اصحاب دعواست که این حاکی از وحدت رویه در تفسیر قانون و کیفیت مطلوب تحقیقات مقدماتی می‌باشد.

همچنین بررسی‌های صورت گرفته، افزایش یک و نیم درصدی آرای اعتراض نشده در دوره ۵ ساله اخیر نسبت به دوره ۵ ساله قبلی را نشان می‌دهد.

دسترسی آسان و ارزان مردم به عدالت با هوشمند شدن فرآیندهای قضایی

توسعه فناوریانه و هوشمندسازی نظام قضایی، یکی از عرصه‌های خطیری است که قوه قضاییه در دوره تحول و تعالی، وفق تأکیدات مؤکد حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای، در آن به پیشتازی رسید.

افزایش شفافیت؛ اعتلای کیفیت و اتقان آراء؛ تسریع در رسیدگی‌ها؛ نظارت کارا و مؤثر و کاهش فساد؛ ارتقاء دسترسی آسان و ارزان مردم به عدالت؛ از جمله اهداف و راهبردهای قوه قضاییه در توسعه فناوریانه و هوشمندسازی نظام قضایی است.

در همین راستا، در حوزه‌های مختلف، نتایج ملموس و ثمربخشی حاصل شده است که برخی از آنها به قرار زیر است:

راه‌اندازی سامانه عملیاتی پیشرفته‌ای با عنوان «دستیار هوشمند قاضی» با هدف تسهیل دسترسی به منابع قانونی و ارائه پاسخ حقوقی دقیق در لحظه به قاضی و دادرس و همچنین رفع چالش‌های دیرینه در نظام قضایی نظیر اطاله‌ی دادرسی.

ایجاد دسترسی هوشمند به آرای قضایی با راه‌اندازی سامانه «تناد» از طریق گمنام‌سازی آراء بوسیله روش‌های نوین؛ با هدف پاسخ به مطالبات جامعه حقوقی و مجامع علمی و ایضاً ایجاد امکان نظارت همگانی بر آرای قضایی، انتقال تجربیات حقوقی و یکسان‌سازی روش‌های رسیدگی. ایجاد پرونده الکترونیکی شخصیت؛ که سبب دسترسی سریع و درلحظه‌ی قاضی به اطلاعات چندوجهی اجتماعی، تربیتی و روان‌شناختی متهم یا اصحاب دعوی می‌شود و فرآیند دادرسی را تسریع می‌کند.

دستاوردهای ملموس عدلیه در مقوله «کاهش اطاله دادرسی» / وقتی زمان پاسخ به استعلامات از ۱۵ روز در دوره گذشته به کمتر از دو دقیقه رسید / کاهش ۲۰ روزه زمان رسیدگی به پرونده‌ها در دادگاه عمومی طی دوره تحول و تعالی قضایی

تلاش حداکثری برای کاهش اطاله دادرسی، یکی از تاکیدات موکد حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای در پنج سال گذشته بوده است. اطاله دادرسی در نظام قضایی برخلاف تصور رایج صرفاً ناشی از کثرت ورودی یا کمبود نیروی انسانی نیست؛ بلکه عواملی چون نارسایی در تعاملات بین‌نهادی، تاخیر در پاسخگویی استعلامات، پیچیدگی فنی پرونده‌ها، جرایم نوپدید و بوروکراسی اداری، همگی در شکل‌گیری و تداوم این پدیده نقش دارند.

در دوره ۵ ساله اخیر از طریق طراحی و به‌کارگیری فناوری‌های نوین مانند فراهم نمودن زمینه ارتباط الکترونیکی واحدهای قضایی با واحدهای انتظامی فراجا، ابلاغ الکترونیکی، برگزاری دادگاه‌های برخط، فرایند ارجاع هوشمند پرونده‌های قضایی به شعب دادسرا و دادگاه بدوی، طراحی و راه‌اندازی استعلامات بر خط و نظارت قضایی فعالانه از سوی نهادهای ستادی، سبب گردید تا تصمیم‌گیری‌ها به صورت دقیق و کارآمد انجام شوند و زمان رسیدگی به پرونده‌های قضایی و در نتیجه اطاله دادرسی در دادگاه بدوی و تجدیدنظر تا حد قابل توجهی کاهش یابد.

کاهش میانگین زمان رسیدگی به پرونده‌ها در دادگاه عمومی از ۱۰۱ روز در سال ۱۳۹۵ به ۷۵ روز در شهریور ۱۴۰۴، کاهش متوسط زمان رسیدگی به پرونده‌ها در دادگاه تجدیدنظر از ۱۱۲ روز در سال ۱۳۹۵ به ۸۵ روز در شهریور ۱۴۰۴، کاهش میانگین زمان رسیدگی به پرونده‌ها در دادسرای سازمان قضایی نیروهای مسلح از ۱۶۵ روز در سال ۱۳۹۵ به ۱۲۹ روز در شهریور ۱۴۰۴، کاهش متوسط زمان رسیدگی به پرونده‌ها در دادگاه‌های نظامی سراسر کشور از ۴۴ روز در سال ۱۳۹۵ به ۴۳ روز در شهریور ۱۴۰۴ و کاهش میانگین زمان رسیدگی به پرونده‌ها در اجرای احکام سازمان قضایی نیروهای مسلح از ۵۵ روز در سال ۱۳۹۵ به ۴۳ روز در شهریور ۱۴۰۴، از جمله دستاوردهای دوره تحول و تعالی قضایی در حوزه کاهش اطاله دادرسی محسوب می‌شود.

همچنین متوسط زمان رسیدگی به پرونده‌ها در شعب بدوی دیوان عدالت اداری از ۲۵۹ روز در سال ۱۳۹۵ به ۷۷ روز در شهریور ۱۴۰۴ رسیده است؛ میانگین زمان رسیدگی به پرونده‌ها در

شعب تجدید نظر دیوان عدالت اداری نیز از ۲۱۵ روز در سال ۱۳۹۵ به ۸۰ روز در شهریور ۱۴۰۴ رسیده است.

زمان پاسخ به استعلامات (سوابق مالکیت دارایی‌ها، مالکیت شماره تلفن و ...) از ۱۵ روز در دوره گذشته به کمتر از دو دقیقه در دوره فعلی رسیده و فرایند تبادل پرونده بین واحدهای قضایی و انتظامی از ۳۰ روز به یک ساعت از طریق فراهم نمودن زمینه ارتباط الکترونیکی واحدهای قضایی با واحدهای انتظامی فراجا رسیده است.

پرونده زندانیان به صورت برخط رسیدگی می‌شود / دادرسی الکترونیکی برای ۸۵ درصد از زندانیان سراسر کشور

نهضت هوشمند ساختن کلیه فرآیندهای قضایی با هدف تسهیل و تسریع دسترسی مردم به عدالت، در دوره تحول و تعالی، مبتنی بر تأکیدات و دستورات حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای، پایه‌گذاری شد.

یکی از نمودها و جلوه‌های اثربخش هوشمندسازی فرآیندهای قضایی، ناظر بر تحقیق و بازپرسی الکترونیکی برخط از زندانیان است.

با این دستاورد، مخاطرات و هزینه‌های جابجایی زندانیان از بین رفت و امکان انجام تحقیقات رسمی، محاکمات و اخذ دفاعیات از متهمان زندانی در بستر امن شبکه داخلی فناوری اطلاعات فراهم آمد.

بر همین اساس، بالغ بر ۸۵ درصد زندانیان سراسر کشور به صورت غیرحضور و از طریق دادرسی الکترونیکی، در جلسات رسیدگی شرکت کردند.

طبق آمار موجود، از سال ۱۴۰۱، بیش از یک میلیون و ۶۰۰ هزار جلسه دادرسی الکترونیکی در کشور برگزار شده است.

از تحقق صد درصدی نرخ رسیدگی به پرونده‌ها در دادسرای عمومی و انقلاب تا رسیدگی ۱۰۶ درصدی پرونده‌های دیوان عدالت اداری

نرخ رسیدگی به پرونده‌ها (نسبت پرونده‌های مختومه به وارده در طی سال) نه تنها یک شاخص آماری بلکه معیاری بنیادین برای سنجش کارآمدی و نحوه پاسخگویی دستگاه قضایی است؛ موضوعی که حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای طی ۵ سال گذشته تاکیدات و دستورات فراوانی پیرامون آن داشت.

میانگین زمان رسیدگی به پرونده‌ها معیاری است که در آن می‌توان میزان چابکی ساختار قضایی، انسجام فرایندها و میزان هماهنگی میان اجزای درون سازمانی را به روشنی مشاهده کرد؛ شاخص نرخ رسیدگی، در واقع بیان‌گر میزان خروجی پرونده‌های ورودی است و هر اندازه این شاخص به ۱۰۰ نزدیک باشد نشان‌دهنده توانایی بالای واحد قضایی در امر رسیدگی به پرونده‌ها می‌باشد.

تحقق صد درصدی نرخ رسیدگی به پرونده‌ها در دادسرای عمومی و انقلاب با وجود افزایش قابل توجه پرونده‌های وارده به مراجع قضایی، محقق شدن ۹۹ و نیم درصدی نرخ رسیدگی به پرونده‌ها در دادگاه عمومی، عملی شدن ۹۹ و نیم درصدی نرخ رسیدگی به پرونده‌ها در دادگاه انقلاب و تحقق ۹۹ و نیم درصدی نرخ رسیدگی به پرونده‌ها در دادگاه کیفری یک، از جمله دستاوردهای قوه قضاییه طی ۵ سال اخیر محسوب می‌شوند.

همچنین در دوره تحول و تعالی قضایی، ۹۹ و نیم درصد پرونده‌های محاکم تجدیدنظر، بیش از ۹۷ درصد پرونده‌های دیوان عالی کشور، ۱۰۲ درصد پرونده‌های سازمان قضایی نیروهای مسلح و ۱۰۶ درصد پرونده‌های دیوان عدالت اداری، مورد رسیدگی قرار گرفتند.

سیستم ارجاع هوشمند؛ خدمتی از عدلیه در دوره تحول و تعالی برای جلوگیری از اطاله دادرسی و ارجاعات گزینشی / دیگر پرونده‌ای، «سفارشی» نیست!

استفاده از سامانه‌های هوشمند در مدیریت و نظارت‌های قضایی، یکی از جلوه‌های هوشمندسازی فرآیندهای قضایی برای تسهیل و تسریع دسترسی مردم به عدالت است که در دوره تحول و تعالی، وفق دستورات حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای، مدنظر قرار گرفت.

ارجاع هوشمند پرونده‌های قضایی، یکی از دستاوردهای حوزه هوشمندسازی در عدلیه بوده است. در دوره تحول و تعالی، با هدف توزیع عادلانه در امر ارجاع و شیوه توزیع پرونده‌های ثبت شده میان شعب قضایی و به جهت نقش حیاتی و تخصصی ارجاع در تصمیم‌گیری و مدیریت پرونده‌ها، فرم ارجاع هوشمند پرونده در سامانه مدیریت پرونده‌های قضایی هوشمند ایجاد و راه‌اندازی شد. ارجاع هوشمند به شعب سبب می‌گردد تصمیم‌گیری‌های قضایی به صورت دقیق و کارآمد انجام شده و از اطاله دادرسی و ارجاعات گزینشی جلوگیری گردد.

قوه قضائیه حامی و پشتیبان تولیدگران / احیاء و پیشگیری از تعطیلی بیش از ۱۱ هزار واحد تولیدی و جلوگیری از بیکاری حدود ۵۳۲ هزار نفر نیروی کار

در دوره تحول و تعالی قضایی، وفق تاکیدات و دستورات حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای، استیفای حقوق مالباختگان و حمایت قضایی از واحدهای تولیدی، در دستور کار جدی عدلیه قرار گرفت.

در همین راستا، جلوگیری از تعطیلی کارخانه‌ها و صیانت از اشتغال، یکی از اقدامات مهم قوه قضائیه در سال‌های اخیر بوده است.

نهضت قضایی حمایت از واحدهای تولیدی در دوره تحول و تعالی، سبب احیاء و پیشگیری از تعطیلی بیش از ۱۱ هزار واحد تولیدی شده است که این رقم نسبت به دوره قبل، با رشد ۱۳ درصدی مواجه بوده است.

همچنین در نتیجه‌ی نهضت قضایی حمایت از واحدهای تولیدی در دوره تحول و تعالی، از بیکاری حدود ۵۳۲ هزار نفر نیروی کار، جلوگیری شده است.

حمایت ویژه قوه قضاییه از گروه‌های آسیب‌پذیر به‌ویژه کودکان و نوجوانان بی‌سرپرست یا بدسرپرست / آسان شدن اعطای سرپرستی اطفال به خانواده‌های دارای صلاحیت

ایجاد مجتمع‌های شوق زندگی با هدف ارتقای عدالت اجتماعی و حمایت از گروه‌های آسیب‌پذیر به‌ویژه کودکان و نوجوانان بی‌سرپرست یا بدسرپرست یکی از دستاوردهای تحول‌آفرین قوه قضاییه در دوره ریاست حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای است.

بدون تردید، سرعت در ساماندهی و تعیین تکلیف اطفال بی‌سرپرست یا بدسرپرست، به‌منظور کاهش مخاطرات بلا تکلیفی کودکان، امری ضروری بوده است؛ در همین راستا، در نتیجه اهتمام و پیگیری قوه قضاییه، مدت زمان تعیین سرپرست یا امین موقت برای اطفال از ۲۰۰ روز به ۲۰ روز کاهش یافت.

دیگر دستاوردهای قوه قضاییه در این حوزه عبارت است از:

- تجمیع و فراهم نمودن خدمات حمایتی و قضایی به کودکان و نوجوانان بی‌سرپرست یا بدسرپرست در یک مکان مشخص.
- تسریع فرایند واگذاری سرپرستی اطفال به خانواده‌های دارای صلاحیت با متنوع‌سازی ضمانت‌های مالی.
- تسریع احراز صلاحیت سرپرست و تقویت نقش مددکاران اجتماعی.
- تقویت نظارت قضایی بر شناسایی، پذیرش، نگهداری و توانمندسازی اطفال و نوجوانان در معرض خطر.
- اجرایی شدن شیوه‌های متنوع سرپرستی شامل نگهداری موقت، سرپرستی توافقی و ظرفیت امین موقت.

دستاوردهای چشمگیر کاهش اطاله دادرسی در مرحله اجرای احکام طی دوره ۵ ساله تحول و تعالی قضایی

کاهش زمان استعلامات وضعیت مالی افراد به کمتر از یک دقیقه با بهره‌گیری از سامانه هوشمند استعلامات مالی قوه قضاییه (سهام)

کنترل نرخ رسیدگی کامل در شعب اجرای احکام کیفری علی‌رغم افزایش چشمگیر پرونده‌های ورودی نسبت به مدت مشابه دوره قبل

افزایش ۶ درصدی نرخ رسیدگی کامل در شعب اجرای احکام مدنی نسبت به مدت مشابه دوره گذشته

تحقق بیش از ۸۴ درصدی نرخ رسیدگی کامل در دیوان عالی کشور، ۱۰۲ درصدی نرخ رسیدگی پرونده در شعب اجرای احکام دیوان عدالت اداری و ۹۳ درصدی نرخ رسیدگی کامل در شعب اجرای احکام سازمان قضایی نیروهای مسلح

تسهیل معاملات ملکی شهروندان با ابتکارات قوه قضاییه / ارائه سالانه بیش از ۱۵۰ میلیون خدمات ثبتی الکترونیکی در حوزه املاک

«ثبت آنی» معاملات املاک یکی از دستاوردهای قوه قضاییه در دوره تحول و تعالی بوده است. «ثبت آنی» با هدف کاهش مراجعات حضوری، افزایش شفافیت و ارتقاء رضایتمندی عمومی به عنوان یکی از اقدامات تحول‌آفرین سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در دوره تحول و تعالی اجرایی شد.

خدمات ارائه شده ثبتی به صورت غیرحضوری در حوزه املاک، دوره تحول و تعالی نسبت به دوره قبلی، بیش از ۴۰ درصد رشد داشته است.

همچنین سالانه به صورت میانگین، بیش از ۱۵۰ میلیون خدمات ثبتی الکترونیکی در حوزه املاک، به شهروندان ارائه می‌شود.

بیش از ۵۰ میلیون نفر از جمعیت کل کشور در سامانه ثنا ثبت نام کرده اند / ایجاد یک هویت دیجیتال واحد برای هر شهروند جهت تسهیل و تسریع امورات قضایی مردم در دوره تحول و تعالی

یکی از نمادهای قوه قضاییه هوشمند، سامانه ثنا است که پیشبرد امور قضایی مردم را تسهیل کرده است. این سامانه در دوره تحول و تعالی قضایی، وفق تاکیدات حجت الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای، توسعه چشمگیری داشته است.

خدمت ثبت نام برخط ثنا، سنگ بنای زیرساخت‌های قضایی هوشمند است.

این سازوکار با ایجاد یک هویت دیجیتال واحد و احراز هویتی سیستمی، هرگونه احتمال سوءاستفاده یا اشتباه ناشی از دخالت عامل انسانی در شناسایی طرفین دعوا را حذف کرده و سلامت فعالیت‌های مختلف قضایی الکترونیکی مانند ابلاغ الکترونیکی، پیگیری پرونده‌ها، ثبت دادخواست‌ها و سایر خدمات بر خط قوه قضاییه را تضمین می‌کند.

بیش از ۵۰ میلیون نفر از جمعیت کل کشور با هدف احراز هویت دیجیتال و معتبر برای هر شهروند، در سامانه ثنا ثبت نام کرده‌اند. این یعنی ۷۶ درصد از جمعیت بالای ۱۵ سال.

در سال ۱۴۰۴ حدود ۴۰ درصد از احراز هویت‌های مرتبط با ثبت نام در ثنا به صورت برخط و بدون مراجعه به دفاتر خدمات قضایی انجام شده است.

ایرانیان خارج از کشور بدون مراجعه به سفارتخانه‌ها، می‌توانند خدمات قضایی دریافت کنند

از جمله دستاوردهای قوه قضاییه در دوره تحول و تعالی، ایجاد بستر امن و ایمن در ذیل هوشمندسازی است. یکی از مصادیق ایمن‌سازی اطلاعات شهروندان در بستر هوشمند قضایی، سامانه احراز هویت برخط است.

احراز هویت برخط یکی از خدمات مؤثر الکترونیکی در قوه قضاییه است که از طریق شرکت‌های دانش‌بنیان و با توسعه سکوه‌های (پلتفرم‌های) ایرانی امکان شناسایی و تایید هویت کاربران را بدون مراجعه حضوری تنها از طریق ابزارهای دیجیتال فراهم می‌نماید.

این خدمت با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین شناسایی تطبیق چهره، استعلام برخط اطلاعات هویتی و ارتباط امن با پایگاه‌های اطلاعاتی کشور، زمینه استفاده ایمن و بدون خطا از خدمات قضایی را فراهم نموده است.

یکی از مهمترین آثار توسعه احراز هویت برخط، فراهم شدن امکان استفاده هم‌وطنان مقیم خارج از کشور از خدمات الکترونیک قضایی بدون مراجعه به سفارتخانه‌ها و نمایندگی‌های کنسولی جمهوری اسلامی ایران است.

رسیدگی و مختومه شدن بیش از ۹۸ درصد کل پرونده‌های وارده به نظام قضایی کشور طی ۵ سال گذشته

شاخص پرونده‌های مختومه، مهمترین معیار برای سنجش کارایی عملیاتی و خروجی پرونده‌های قضایی محسوب می‌شود.

در ۵ سال اخیر، تعداد پرونده‌های رسیدگی و مختومه‌شده‌ی دستگاه قضا نسبت به مدت مشابه قبل از آن، افزایش ۳۶ درصدی داشته است.

داده‌های موجود، حاکی از رسیدگی و مختومه شدن بیش از ۹۸ درصد کل پرونده‌های وارده به نظام قضایی کشور طی ۵ سال گذشته است. در این مدت بیش از ۹۷ درصد پرونده‌های وارده به دیوان عالی کشور و صددرصد پرونده‌های وارده به سازمان قضایی نیروهای مسلح مختومه شده‌اند. همچنین در دوره تحول و تعالی قضایی، شاهد افزایش ۱۱ درصدی پرونده‌های رسیدگی و مختومه شده‌ی دیوان عدالت اداری نسبت به دوره ۵ ساله قبل از آن هستیم.

گام بلند قوه قضاییه در راستای تسهیل و تسریع صدور مجوزهای حاکمیتی برای مردم / مردم دیگر برای اخذ مجوزهای کسب و کار، مراجعه حضوری ندارند

در دوره ۵ ساله اخیر، قوه قضاییه با هدف توسعه ارتباط و تبادل بیشتر اطلاعات، در قالب ارائه وب سرویس‌های الکترونیکی به دستگاه‌های اجرایی و نهادهای حاکمیتی، ارائه‌کننده شیوه جدیدی از همکاری‌ها با دیگر دستگاه‌ها به صورت الکترونیکی و برخط و با هدف سرعت در رسیدگی به امور مردم و دستگاه‌ها بوده است.

تنها در سال ۱۴۰۴ تعداد ۴۶۰ وب‌سرویس، ارائه شده است که نسبت به سال ۱۴۰۰ رشد ۴ برابری داشته است. به هر میزان، ارائه خدمات و تبادل اطلاعات بین‌دستگاهی در بستر الکترونیکی و به صورت برخط صورت پذیرد، سرعت‌دهی در رسیدگی به امور مردم را در پی خواهد داشت.

در همین راستا، در دوره اخیر، بالغ بر یک میلیارد و دویست میلیون تراکنش و بیش از ۹۰۰ وب سرویس به دستگاه‌های دولتی و خصوصی به صورت الکترونیکی و برخط از سوی قوه قضاییه ارائه شده است.

از سویی دیگر، قوه قضاییه فرایند صدور مجوزهای خود را به صورت الکترونیکی و برخط و هماهنگ با سامانه درگاه ملی مجوزهای کسب و کار، طراحی و پیاده‌سازی نموده است.

این خدمت با طراحی بستری یکپارچه و متمرکز جهت صدور، تمدید، پیگیری و ارزیابی مجوزهای حاکمیتی کشور، کلیه فرایندهای مرتبط با اعطای صلاحیت‌های حرفه‌ای را به صورت متمرکز، الکترونیکی و زمانبندی شده ارائه می‌نماید. این درگاه نقشی محوری در حذف مراجعات حضوری، کاهش بروکراسی اداری و ایجاد شفافیت در فرایندهای صدور مجوز را به همراه دارد.

در همین راستا، بالغ بر ۵۰ مجوز از سوی قوه قضاییه در سامانه درگاه ملی مجوزهای کسب و کار ارائه شده است. همچنین زمان صدور مجوزها در راستای جلب رضایت مردم، کاهش ۴۰ درصدی داشته است.

افزایش ۱۱ درصدی میزان رسیدگی به پرونده‌های ماده ۴۷۷ در دوره تحول و تعالی قضایی

در نظام قضایی کشورمان به رغم پیش‌بینی فرایندهای متعدد در اعتراض به احکام و مراحل مختلف واخواهی، تجدید نظرخواهی و اعاده دادرسی، با هدف جلوگیری از صدور آرای بر خلاف شرع و نیز جلوگیری از تضييع احتمالی حقوق طرفین دعوی، راهکار فوق‌العاده‌ای برای رسیدگی مجدد به احکامی که خلاف شرع بین باشند پیش بینی شده است و در این راستا تقاضاهای متعددی مبنی بر اعمال ماده ۴۷۷ قانون آیین دادرسی کیفری از احکام قطعی محاکم، به معاونت نظارت دیوان عالی کشور، دادستانی کل کشور و دادگستری استان‌ها واصل می‌شود.

داده‌های موجود امروز حاکی از آن است که نرخ رسیدگی کامل به پرونده‌های ماده ۴۷۷ در ۵ ساله اخیر نسبت به دوره ۵ ساله قبل از آن، ۱۱ درصد افزایش داشته است.

طی ۵ سال گذشته بیش از ۹۹ و نیم درصد پرونده‌های اعاده دادرسی شعب دیوان عالی کشور به صورت کامل رسیدگی شدند.

همچنین در دوره تحول و تعالی قضایی، با کاهش بیش از ۴ درصدی مانده پرونده‌های اعاده دادرسی شعب دیوان عالی کشور در مقایسه با ۵ سال قبل از آن مواجه بودیم.

اقدام فناورانه قوه قضائیه برای تسریع و تسهیل در رسیدگی به شکایات شهروندان

قوه قضائیه در دوره تحول و تعالی، در راستای اجرای ماده ۳۷ قانون آیین دادرسی کیفری ناظر بر دریافت شکایات کتبی یا شفاهی شهروندان توسط ضابطان، و با هدف حذف مکاتبات کاغذی، افزایش سرعت دادرسی، کاهش خطای انسانی و ایجاد یک بستر امن، امکان ارسال آنی و برخط شکواییه از کلانتری به مجتمع‌های قضایی را به صورت الکترونیکی فراهم نموده است.

این فرایند باعث می‌شود پرونده در کوتاه‌ترین زمان ممکن وارد چرخه رسیدگی شود و اقدام قضایی بدون وقفه آغاز گردد. همچنین این تحول موجب کاهش محسوس زمان انتقال پرونده، حذف تبادل فیزیکی اسناد و افزایش نظم و دقت در ثبت اطلاعات شده است.

در این بستر امن، سالانه بیش از ۲ میلیون تراکنش اطلاعات برخط بین قوه قضائیه با فراجا صورت می‌گیرد.

تسریع در رفع انسداد از حساب‌های بانکی مسدود شده با توسعه سامانه‌ی یکپارچه استعلامات قضایی در دوره تحول و تعالی

یکی از تاکیدات مؤکد رئیس قوه قضاییه در دوره تحول و تعالی، آن بوده است که حساب‌های بانکی متهمین، بی‌جهت و بلاوجه، مسدود نشود و چنانچه این انسداد بنا بر ضرورت رخ داد، پس از رفع ضرورت، به سرعت، نسبت به رفع انسداد، اقدام شود.

این مهم، با توسعه سامانه‌ی یکپارچه استعلامات قضایی در دوره تحول و تعالی میسر شده است. یکی از نیازهای ضروری، تبادل اطلاعات و ارتباطات سامانه‌ای مراجع قضایی در حوزه‌ی اجرای احکام با سامانه‌های شبکه بانکی کشور است.

بدین منظور با همکاری بانک مرکزی، سامانه‌ی یکپارچه استعلامات قضایی راه‌اندازی و دسترسی بر خط مراجع قضایی برای استعلام دارایی‌های مالی محکوم‌علیه فراهم شد.

با توسعه این سامانه، امکان انسداد و رفع انسداد برخط موجودی حساب‌های بانکی نیز برای مراجع قضایی از میسر شد.

با توجه به اینکه بانک مرکزی متولی پایگاه اعتباری کشور محسوب می‌شود لذا مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه نسبت به ارائه سرویس‌های استعلام سوابق محکومیت‌های مالی و استعلام اعتبار معاملاتی افراد به بانک مرکزی اقدام نموده است.

بانک مرکزی تاکنون بیش از ۱۱۰ میلیون استعلام برای تکمیل اطلاعات پایگاه اعتباری کشور از قوه قضاییه به عمل آورده است.

دستاوردهای چشمگیر ۵ سال اخیر قوه قضاییه در حوزه رسیدگی به پرونده‌های کثیرالشاکي

- افزایش ۳۰ درصدی رسیدگی به پرونده‌های کثیرالشاکي حقوقی و ۲۱ درصدی رسیدگی به پرونده‌های کثیرالشاکي کیفری نسبت به دوره ۵ ساله قبل از آن
- بررسی و آسیب‌شناسی ۱۰۱۶ فقره پرونده کثیرالشاکي در محاکم قضایی با موضوع کلاهبرداری در حوزه‌های پیش‌فروش مسکن، پیش‌فروش خودرو و جمع‌آوری وجوه عموم مردم، با هدف جلوگیری از تشکیل پرونده‌های مشابه
- انتشار سند چارچوب سیاست‌گذاری و تنظیم‌گری در حوزه‌ی رمزپول‌ها از سوی بانک مرکزی

نگاهی به مهمترین دستاوردهای عدلیه طی دوره تحول و تعالی قضایی در حوزه رسیدگی به پرونده‌های مفسد اقتصادی

-
- رسیدگی به ۲۶۹۳۹ پرونده مهم و کلان اقتصادی در مجتمع‌های ویژه رسیدگی به جرایم اقتصادی از سال ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۳
 - استرداد مبلغ ۵۸۰ هزار میلیارد ریال به بیت‌المال در نتیجه رسیدگی به پرونده‌های کلان مفسد اقتصادی طی این مدت
 - برپایی ۱۳۳۲ دادگاه به صورت علنی در موضوعات جرایم مفسد اقتصادی، مهم و ملی
 - پوشش رسانه‌ای نزدیک به ۴۵۰ مورد از دادگاه‌های ویژه مربوط به جرائم و مفسد اقتصادی طی ۵ سال اخیر در جهت آگاه‌سازی افکار عمومی

قوه قضائیه طی ۵ سال گذشته چگونه پیگیر اجرای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت بوده است؟

- اخذ توضیح از بیش از ۶۶ نفر از مدیران دستگاه اجرایی نسبت به اجرای تکالیف قانونی
- تشکیل پرونده تخلفاتی برای ۱۲ نفر و پرونده کیفری برای ۱۹ نفر از مسئولان دستگاه‌های اجرایی و معرفی آنان به مراجع تخلفات اداری و قضایی
- تسریع در فرایند واگذاری زمین و واحدهای مسکونی به متقاضیان (در حالیکه در سال ۱۴۰۱ تنها به ۲۵۹۰ نفر از واجدان شرایط، زمین و واحد مسکونی واگذار شده بود، این تعداد تاکنون به ۸۶ هزار نفر افزایش یافته که مؤید رشد بیش از ۳۳ برابری است)

چهار اقدام مهم عدلیه در دوره تحول و تعالی قضایی در راستای کاهش آلودگی هوای کلان‌شهرها

- شناسایی صنایع آلاینده و الزام به رعایت حدود مجاز آلاینده‌های هوا از جمله از طریق نصب فیلتر در خروجی صنایع
- تشکیل پرونده‌های اختصاصی و معرفی وزرای وقت کشور و نفت و همچنین رئیس وقت سازمان محیط زیست به مراجع ذیربط
- جریمه مکانیزه خودروهای فاقد معاینه فنی با ارسال برخط اطلاعات دوربین‌های نظارتی شهرداری‌های کلانشهرها به پلیس راهور
- اتصال سامانه‌های پلیس راهور فراجا به سامانه کارت سوخت و تخصیص سهمیه سوخت وزارت نفت به منظور جلوگیری از سوءاستفاده از کارت سوخت خودروهای اسقاطی

نگاهی به اثربخشی‌های مالی ناشی از اقدامات نظارتی و بازرسی قوه قضاییه طی ۵ سال اخیر

اقدامات نظارتی و بازرسی عدلیه طی دوره تحول و تعالی قضایی، منجر به حصول اثربخشی‌های مالی متعددی در ۵ سال گذشته شده است.

- اثربخشی ریالی به میزان ۷۴۹ همت
- اثربخشی ارزی به میزان ۳۱۷۸ میلیون دلار
- اثربخشی ارزی به میزان ۶۴۱۸ میلیون یورو
- اثربخشی ارزی به میزان ۳۰۷۷ میلیون یوان
- اثربخشی ارزی به میزان ۸۴ میلیون درهم

مجموع این اثربخشی‌های مالی بالغ بر ۱۴۰۱ همت است. حصول این اثربخشی‌ها در نتیجه ارسال گزارش‌ها و پیگیری‌های صورت گرفته در حوزه‌های «استرداد وجوه و اموال»، «جلوگیری از تضییع اموال و حقوق دولتی»، «وصول مبلغ فرار مالیاتی»، «وصول مبلغ جریمه قاچاق»، «رفع تعهدات ارزی»، «محکومیت مالی» و «احقاق حقوق دولتی» بوده است.

درآمدهای وکلا شفاف شد

در دوره تحول و تعالی قضایی، وفق تاکیدات مؤکد حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای، اقدامات مؤثری در راستای شفافیت فرآیندهای مختلف قضایی و حقوقی، انجام گرفت.

در همین راستا، سامانه تنظیم الکترونیکی قراردادهای وکلا، یک گام مهم در راستای به‌کارگیری فناوری‌های نوین برای شفاف‌سازی درآمدهای مالی وکلا و حفظ حقوق مردم و حاکمیت به‌شمار می‌آید.

این سامانه با هدف تسهیل و تسریع تنظیم قراردادهای میان وکلا و موکلان، بستری امن و شفاف و دردسترس فراهم نموده تا وکلا بدون نیاز به مراجعه حضوری، قراردادهای خود را به صورت الکترونیکی تنظیم و ثبت نمایند.

تعداد قراردادهای تنظیم‌شده در سامانه وکلا، از حدود ۲ میلیون و چهارصد هزار در سال ۱۴۰۰ به بیش از ۳ میلیون در سال ۱۴۰۴ رسیده که نشان‌دهنده متوسط رشد سالانه حدود ۵ درصد بوده است.

این روند افزایشی حاکی از پذیرش روزافزون و تأثیر مثبت سامانه وکلا بر بهبود کیفیت خدمات به مردم است.

گام مهم قوه قضاییه در دوره تحول و تعالی در راستای تحکیم امنیت روانی و فیزیکی شهروندان / شناسایی و نشانه‌گذاری هوشمند افراد پرخطر و محکومان متواری

یکی از خدمات قوه قضاییه در دوره تحول و تعالی، هوشمندسازی شناسایی و دستگیری محکومان و متهمان متواری است.

با سامانه‌ای که قوه قضاییه در دوره اخیر ایجاد کرده است، در راستای تحکیم امنیت فیزیکی و روانی شهروندان، افراد پرخطر، بصورت هوشمند شناسایی و نشانه‌گذاری می‌شوند.

این خدمت به عنوان ابزاری حیاتی برای مدیریت ریسک‌های امنیتی و قضایی، امکان شناسایی خودکار و به‌هنگام افرادی را که پرخطر بوده و یا دارای محدودیت‌های قانونی یا احکام خاص می‌باشند (از قبیل محکومان فراری و تحت تعقیب، کارچاق‌کن‌ها، شاهدان حرفه‌ای و ...) با استفاده از داده‌های موجود، فراهم می‌آورد.

از مهم‌ترین خدمات این فناوری، فرایند شناسایی و دستگیری محکومان متواری به‌صورت متمرکز و هوشمند در سراسر کشور می‌باشد. بدین‌نحو که پس از صدور دستور جلب توسط مرجع قضایی، اطلاعات هویتی و قضایی محکوم بصورت برخط در سامانه «ساما» ثبت شده و این اطلاعات به صورت همزمان در اختیار تمامی حوزه‌های قضایی و انتظامی قرار می‌گیرد. این امر موجب عدم خروج محکومین از چرخه تعقیب گردیده و اثربخشی اجرای احکام کیفری به‌طور معناداری افزایش پیدا کرده است.

در نتیجه پیاده‌سازی سامانه مذکور، بالغ بر ۶۸ هزار نفر محکوم متواری، جلب شده‌اند؛ به عبارت دیگر، بالغ بر ۷۵ درصد جلب‌ها از طریق این سامانه انجام پذیرفته است.

قوه قضائیه در ۵ سال گذشته چند مصوبه و بخشنامه خلاف قانون را ابطال کرده است؟

قوه قضائیه از طریق سازمان بازرسی کل کشور، بر اساس وظایف ذاتی و قانونی با اقدامات نظارتی، «بررسی مصوبات و بخشنامه‌های صادره از دستگاه‌های اجرایی کشور» را در دستور کار قرار داده و طی ۵ سال اخیر (دوره تحول و تعالی قضایی) نیز مصوبات خلاف قانون و دارای ابهام را برای اصلاح یا ابطال در حوزه‌های اقتصادی، تولیدی، فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و قضایی، به دیوان عدالت اداری یا سایر مراجع ذیصلاح ارسال کرده‌است.

طی ۵ سال گذشته، ۲۵ فقره آرای مصوبات هیئت وزیران و شوراهای عالی و ۱۴۵ فقره آرای مصوبات شوراهای اسلامی شهرها، ابطال شدند.

همچنین ۹۲ فقره آرای سایر مصوبات خلاف قانون (مصوبات دستگاه‌های اجرایی، کمیسیون‌های ماده ۵ و ...) نیز در این مدت ابطال شدند.

مجموعاً طی ۵ سال اخیر، ۲۶۲ فقره از مصوبات خلاف قانون و دارای ابهام با موضوعات مختلف، در هیئت عمومی دیوان عدالت اداری به ابطال رسیدند.

از تثبیت مالکیت بیش از ۳ میلیون هکتار اراضی تا جلوگیری از تخریب و تغییر کاربری بیش از ۴۸ هزار هکتار

در نتیجه پیگیری‌های صورت‌گرفته و اجرای برنامه‌های نظارت و بازرسی قوه قضاییه طی ۵ سال اخیر، اثربخشی‌های متعددی در حوزه اراضی شهری و غیرشهری حاصل شده است؛ از جمله:

- تثبیت مالکیت بیش از ۳ میلیون و ۹۰ هزار هکتار اراضی
 - جلوگیری از تخریب و تغییر کاربری اراضی و مستحدمات بیش از ۴۸ هزار هکتار
 - خلع ید و رفع تصرف اراضی بیش از ۴۵۰ هزار هکتار
- مجموع اثربخشی‌های حوزه اراضی طی دوره تحول و تعالی قضایی، بیش از ۳ میلیون و ۵۹۳ هکتار از اراضی شهری و غیرشهری بوده است.

۲۰۰ مجرم حرفه‌ای که ردپایی از خود در صحنه جرم برجای نگذاشته بودند اما دستگیر شدند / ماجرای کیت‌های ژنتیکی و شکار مجرمان حرفه‌ای / دستاوردهای ادامه‌دار قوه قضاییه برای کشف جرم

بومی‌سازی کیت‌های ژنتیک در سازمان پزشکی قانونی کشور یکی از دستاوردهای دوره تحول و تعالی قضایی است.

مزایای این دستاورد به شرح ذیل است:

- قرار گرفتن ایران در زمره معدود کشورهای دارنده بانک اطلاعات هویت ژنتیک در جهان به همت متخصصین سازمان پزشکی قانونی کشور.
- افزایش پرشتاب استخراج پروفایل‌های ژنتیکی بانک ژنتیک ایران پس از بومی‌سازی کیت‌های ژنتیک و رسیدن تعداد پروفایل‌های بانک به ۲۵۰ هزار نمونه.
- جهش بیش از ۱۹ برابری استخراج و بارگذاری پروفایل‌های مجرمین در سامانه بانک ژنتیک در دوره اخیر نسبت به سال ۱۳۹۹ به دلیل بومی‌سازی کیت‌های ژنتیک.
- اخذ ۲۳۲ هزار نمونه ژنتیکی از مجرمان تا آبان ماه ۱۴۰۴ و بارگذاری ۲۱۳ هزار پروفایل متعلق به گروه مجرمین و متهمین با جرایم خطرناک.
- کشف ۲۰۰ مجرم مهم از طریق بانک ژنتیک ایران در پرونده‌هایی که مجرم رد پایی از خود باقی نگذاشته و ممکن بود فرایند دادرسی سال‌ها با اطاله مواجه شود.
- تولید داخلی کیت ژنتیک توسط سازمان پزشکی قانونی و بی‌نیازی کشور از واردات این محصول از کشورهای امریکا، آلمان و انگلیس علی‌رغم وجود تحریم‌های ظالمانه
- صرفه‌جویی ارزی قابل توجه با تولید دستگاه‌های مورد نیاز برای مرکز تحقیقات پزشکی قانونی از جمله دستگاه نمونه‌گیر خودکار.

دریافت خدمت قضایی در کمترین زمان ممکن با سامانه نوبت‌دهی

به کارگیری فناوری‌های نوین برای ارائه خدمات قضایی آسان و ارزان به مردم، یکی از دستورکارهای اصلی قوه قضاییه در دوره تحول و تعالی بوده است و حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای در این حوزه تأکیدات مؤکدی داشته‌اند.

در همین راستا، یکی از خدمات فناورانه قوه قضاییه در دوره جدید، سامانه نوبت‌دهی است؛ امری که سبب می‌شود وقت مراجعه‌کنندگان به واحدهای قضایی در صف‌های انتظار تلف نشود و مردم در موعد مقرر به واحد قضایی مربوطه مراجعه کنند و در سریع‌ترین زمان ممکن و بدون معطلی، کارشان انجام شود.

در همین راستا، بیش از ۸۵ درصد از شعب اجرای احکام در مراجع قضایی از سامانه نوبت‌دهی استفاده می‌کنند که این موضوع نشان از کارایی و استقبال کاربران واحدهای قضایی و نیز مراجعه‌کنندگان به دستگاه قضا می‌باشد.

سامانه نوبت‌دهی دارای این مزایا است:

- امکان برنامه‌ریزی برای مراجعه بهینه و دریافت خدمت در کمترین زمان ممکن با سامانه نوبت‌دهی و اپلیکیشن آپ از طریق اعلام و شناسایی هوشمند دفاتر خلوت‌تر اطراف فرد.
- ارائه رایگان این خدمت به آحاد مردم.
- استقبال عمومی از این شیوه نوبت‌دهی در مراجع قضایی و افزایش استفاده از آن، از حدود ۳ میلیون و ۷۰۰ هزار نوبت در سال ۱۴۰۰ به حدود ۵ میلیون نوبت در سال ۱۴۰۴
- دریافت مجموع بیش از ۲۰ میلیون نوبت الکترونیکی تا پایان سال ۱۴۰۴ از طریق سامانه.

مردم بدون نیاز به مراجعه به مرجع قضایی، از روند پرونده به صورت رایگان کسب اطلاع می‌کنند

در دوره تحول و تعالی قضایی، وفق تاکیدات مؤکد حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای، به منظور رفاه حال مردم و مراجعه‌کنندگان به دستگاه قضایی، فرآیندهای الکترونیکی در مراجع و واحدهای قضایی توسعه چشمگیری داشته‌اند.

سامانه اطلاع‌رسانی و پیگیری پرونده به صورت برخط، یکی از مصادیق و نمودهای توسعه عدالت الکترونیکی است.

این خدمت به عنوان یکی از زیربناهای ایجاد شفافیت و سرعت در فرایندهای دادرسی شناخته می‌شود و امکان دسترسی لحظه‌ای و برخط تمام ذینفعان به وضعیت پرونده را فارغ از محدودیت‌های زمانی و مکانی فراهم می‌آورد.

این رویکرد سیستمی نیاز به مراجعه حضوری مکرر و دخالت عامل انسانی برای کسب اطلاعات را مرتفع نموده و از گردش اطلاعات غیررسمی یا سلیقه‌ای جلوگیری می‌نماید.

حذف بار روانی و مالی ناشی از مراجعات مکرر برای کسب اطلاع از پرونده، به طور مستقیم به ارتقای رضایت‌بندی عمومی از نظام قضایی کشور منجر شده و اعتماد عمومی به عدالت الکترونیک را تقویت می‌کند.

روزانه، بیش از یک میلیون نوبت از سامانه اطلاع‌رسانی و پیگیری پرونده، استفاده رایگان می‌کنند.

چگونه شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم در دوره تحول و تعالی قضایی به یک شورای پویا، فعال و اثرگذار تبدیل شد؟

شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم به عنوان عالی‌ترین مرجع تصمیم‌سازی در حوزه پیشگیری از وقوع جرم، نقش محوری در هدایت و ارتقاء اثربخشی برنامه‌های پیشگیرانه در سطح ملی را دارد.

در ادامه مهمترین اقدامات و دستاوردهای شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم طی ۵ سال گذشته را مرور می‌کنیم:

- رشد ۱۳۳ درصدی تعداد جلسات برگزار شده شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم در ۵ ساله اخیر نسبت به ۵ ساله منتهی به سال ۱۳۹۹
- افزایش ۵۴۴ درصدی مصوبات شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم در دوره ۵ ساله اخیر نسبت به ۵ ساله منتهی به سال ۱۳۹۹
- رشد ۷۷۸ درصدی تعیین تکالیف دستگاه‌های عضو شورای عالی و نهادهای مرتبط در ۵ سال گذشته نسبت به ۵ سال منتهی به سال ۱۳۹۹
- افزایش ۵۰۱ درصدی تعداد جلسات شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم استان‌ها طی ۵ سال اخیر در قیاس با ۵ سال منتهی به سال ۱۳۹۹
- افزایش ۶۴۸ درصدی مصوبات شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم استان‌ها در ۵ ساله اخیر نسبت به ۵ ساله منتهی به سال ۱۳۹۹
- رشد ۷۶۰ درصدی تعداد جلسات شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم شهرستان‌ها در ۵ سال اخیر نسبت به ۵ سال منتهی به سال ۱۳۹۹
- افزایش ۲۲۵۰ درصدی مصوبات شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم شهرستان‌ها در ۵ سال اخیر نسبت به ۵ سال منتهی به سال ۱۳۹۹
- قرار گرفتن قوه قضاییه در میان ۵ دستگاه برتر اجرایی در اجرای احکام قانون برنامه ۵ ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران به دلیل برگزاری جلسات مستمر شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم و اثربخشی در کاهش جرایم موضوعی و همچنین بیشترین نسبت احکام تکلیفی اجرا شده

- تایید کارگروه تقویم (نامگذاری روزهای خاص) شورای فرهنگ عمومی برای تعیین یک روز در تقویم رسمی کشور به عنوان روز «نهضت همگانی پیشگیری از جرم»
- کاهش ۹۰ درصدی تغییر غیرمجاز کاربری اراضی زراعی و باغها در دوره ۵ ساله اخیر نسبت به ۵ ساله منتهی به سال ۱۳۹۹
- کاهش ۶۱ درصدی تخلفات انتخاباتی در ۵ سال گذشته نسبت به ۵ سال منتهی به سال ۱۳۹۹

توسعه سامانه‌های الکترونیکی دستگاه قضا در ۵ سال اخیر، چه تاثیری در دریافت گزارش‌های فساد و شکایات مردمی داشته است؟ از افزایش سهم ۸۸ درصدی دریافت گزارش‌های فساد از طریق اینترنت تا رشد ۶۵ درصدی دریافت شکایات مردمی از دستگاه‌های اجرایی با استفاده از اینترنت

قوه قضاییه در دوره تحول و تعالی قضایی با هدف جلب مشارکت مردم در امر مبارزه با فساد زمینه حضور مؤثر آحاد جامعه در این امر خطیر را فراهم کرده است.

توسعه زیرساخت‌های الکترونیکی و تقویت بسترهای ارتباطی طی ۵ سال گذشته، فرایند ثبت و دریافت شکایات مردمی را سریع‌تر، دسترس‌پذیرتر و شفاف‌تر کرده است.

«رشد ۶۵ درصدی دریافت شکایات مردمی از دستگاه‌های اجرایی از طریق اینترنت و ۲۴ درصدی از طریق شماره تلفن ۱۳۶ سازمان بازرسی کل کشور» و «رشد سهم ۸۸ درصدی دریافت گزارش‌های فساد از طریق اینترنت» به واسطه ارتقای سامانه‌های هوشمند، «ثبت بیش از ۷۳۷ هزار مورد شکایت مردمی از دستگاه‌های اجرایی» و «رشد ۱۰۶ درصدی شکایات از دستگاه‌های اجرایی»، از جمله نتایج توسعه سامانه‌های الکترونیکی دریافت گزارش‌های فساد و شکایات مردمی در ۵ سال اخیر محسوب می‌شود.

شناسایی ۲۱۴ گلوگاه فسادخیز و مسدودسازی ۵۰ گلوگاه فسادزا طی دوره تحول و تعالی قضایی

قوه قضاییه بنا بر وظایف ذاتی و مسئولیت‌های نظارتی خود در ۵ سال اخیر با رویکردهای نظارتی جدید از طریق سازمان بازرسی کل کشور و با هدف خشکاندن ریشه این پدیده شوم، اقدامات ارزشمندی را انجام داده است.

شناسایی ۲۱۴ آسیب و گلوگاه فساد خیز و همچنین رفع یا مسدودسازی ۵۰ گلوگاه فساد خیز از جمله دستاوردهای قوه قضاییه در دوره تحول و تعالی قضایی محسوب می‌شود.

عمده این بسترها و گلوگاه‌های فسادخیز شناسایی شده، در حوزه‌های اقتصادی و دارایی، بانک و بیمه، نفت، نیرو، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، بهداشت و درمان، جهاد کشاورزی و محیط زیست، صمت و راه و شهرسازی بوده‌اند.

مطابق ماموریت‌های سند تحول و تعالی قوه قضاییه، سازمان بازرسی کل کشور مکلف به اصلاح و مسدودسازی تعداد ۱۰ گلوگاه فسادخیز شده است که تاکنون بالغ بر ۵۰ گلوگاه و بستر فسادزا مسدود شده و اقدامات قانونی و ساختاری در جهت مسدودسازی و رفع سایر این گلوگاه‌ها در دست اقدام است.

از مطالبه عمومی تا اقدام عملی / تشدید برخورد با سارقان حرفه‌ای و به‌روزرسانی بانک اطلاعات مجرمین در دوره تحول و تعالی قضایی

با توجه به مطالبه عمومی مردم از نهادهای حاکمیتی در جهت کاهش سرقت و وظیفه قانونی شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم برای سیاست‌گذاری و هم‌افزایی ظرفیت‌ها و تقسیم کار ملی، ضرورت طرح موضوع پیشگیری از جرم سرقت به دلیل ضررهای مادی و آسیب‌های روحی و جسمی فراوان به مالباختگان و بروز برخی از ناامنی‌های اجتماعی و اقتصادی در کشور در دستور کار این شورا قرار گرفت. شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم در دوره تحول و تعالی قضایی تلاش کرد تا از طریق آسیب‌شناسی دقیق موضوع سرقت بر اساس پرونده‌های قضایی، تکالیف قانونی دستگاه‌های متولی در این حوزه را تعیین و با اتخاذ تدابیر و برنامه‌ریزی‌های لازم، در راستای کاهش آن سیاست‌گذاری کند.

در چهارمین جلسه شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم طرح تقسیم کار ملی پیشگیری از سرقت به تصویب رسید و ۸۹ تکلیف برای ۲۱ وزارتخانه و دستگاه اجرایی در نظر گرفته شد.

«تشکیل ستاد هماهنگی و پیشگیری از سرقت»، «بروزرسانی بانک جامع اطلاعات مجرمین و چرخش و به اشتراک‌گذاری اطلاعات سارقین بین دستگاه‌های ذی‌ربط»، «اعمال محدودیت در اعطای امتیازهای ارفاقی از جمله مرخصی و آزادی مشروط به سارقین حرفه‌ای و سابقه‌دار» و همچنین «کاهش ۱۰۹ درصدی تغییرات نرخ رشد سرقت مستوجب تعزیر در دوره ۵ ساله اخیر نسبت به ۵ ساله منتهی به سال ۱۳۹۹»، از جمله نتایج و دستاوردهای تقسیم کار ملی پیشگیری از سرقت محسوب می‌شود.

کاهش چشمگیر جرایم زمین‌خواری و تغییر کاربری غیرمجاز اراضی و باغات در دوره تحول و تعالی قضایی

صیانت از اراضی ملی صرفاً یک اقدام قضایی نیست؛ بلکه تجلی اراده حاکمیت در دفاع از منافع عمومی، حفظ تعادل اکولوژیک و تضمین عدالت بین نسلی است. در دهه های اخیر با گسترش بی رویه شهرنشینی، افزایش ارزش اقتصادی زمین، ضعف در برخی سازوکارهای نظارتی و خلاهای قانونی، پدیده‌هایی چون زمین‌خواری، تغییر کاربری‌های غیر مجاز، تصرف اراضی ملی و تضعیف مالکیت عمومی به یکی از چالش‌های جدی در حوزه حکمرانی سرزمینی بدل شده است. این تخلفات نه تنها موجب تضییع حقوق عمومی، بلکه زمینه ساز فساد ساختاری، تخریب محیط زیست و بی عدالتی گردیده است.

با توجه به وجود رویه‌های مختلف برای تشخیص اراضی ملی، روند افزایشی تصرفات اراضی دولتی و همچنین تبعات سوء اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی تغییر غیرمجاز کاربری اراضی زراعی و باغات، این موضوع در دوره تحول و تعالی قضایی، در دستور کار شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم قرار گرفت.

«کاهش ورودی حداقل ۵۲ عنوان مجرمانه با موضوعات تغییر غیرمجاز کاربری اراضی زراعی و باغات، تصرف اراضی ملی و دولتی، تعدی به محیط زیست، قطع درختان و ...»، کاهش ۵۲ درصدی جرم تجاوز نسبت به اراضی و املاک در سال ۱۴۰۴ نسبت به سال ۱۳۹۹، کاهش ۱۴ درصدی جرم تغییر غیرمجاز کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها در سال ۱۴۰۴ نسبت به سال ۱۳۹۹، کاهش ۱۲ درصدی در نرخ تغییر غیرمجاز کاربری اراضی کشاورزی و باغات در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال ۱۴۰۲، کاهش ۹ درصدی پرونده های مرتبط با تخریب و تصرف اراضی ملی و دولتی در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال ۱۴۰۲ و همچنین کاهش یک و نیم درصدی تصرف عدوانی در ۵ ساله اخیر نسبت به ۵ ساله منتهی به سال ۱۳۹۹، از جمله نتایج و دستاوردهای دوره تحول و تعالی قضایی در حوزه پیشگیری از تغییر غیرمجاز کاربری اراضی، باغات و تصرف اراضی ملی و دولتی محسوب می‌شود.

کارنامه درخشان قوه قضائیه در پیشگیری از جرایم انتخاباتی طی پنج سال اخیر / چگونه عدلیه فضای انتخابات را سالم‌سازی کرد؟

یکی از مهمترین ماموریت‌های قوه قضائیه در راستای اجرای سیاست‌های کلی انتخابات، حمایت و پشتیبانی حقوقی و قضایی از دستگاه‌های متولی برگزاری انتخابات است.

حسب بند ۷ سیاست‌های کلی انتخابات ابلاغی رهبر شهید انقلاب در سال ۱۳۹۵ «پیشگیری از جرایم و تخلفات انتخاباتی و هرگونه اقدام مغایر قانون، منافع ملی، وحدت ملی و امنیت ملی و رسیدگی سریع و خارج از نوبت حسب مورد به آنها به ویژه جرایم امنیتی، مالی و تبلیغاتی و اقدامات تخریبی ضد داوطلبان» بر عهده قوه قضائیه است.

با توجه به ضرورت تقسیم کار ملی برای دستگاه‌های ذی‌ربط در انتخابات و در اجرای بخشنامه صادره از سوی حجت الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای رئیس قوه قضائیه، جلسه شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم در مرداد ماه سال ۱۴۰۲ با موضوع تقسیم کار ملی پیشگیری از جرایم انتخاباتی با استناد به قانون انتخابات جهت افزایش شفافیت فرایندهای انتخاباتی، کاهش تخلفات و رفتارهای پرخطر و ارتقای سلامت انتخابات برگزار شد.

کاهش ۶۱ درصدی تخلفات انتخاباتی و کاهش ۹۱ درصدی هتک حرمت و حیثیت نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری طی ۵ سال اخیر نسبت به ۵ سال منتهی به سال ۱۳۹۹ از جمله دستاوردهای دوره تحول و تعالی قضایی در حوزه پیشگیری از تخلفات انتخاباتی محسوب می‌شود.

همچنین در ۵ سال اخیر نسبت به ۵ سال منتهی به سال ۱۳۹۹، با کاهش ۷۸ درصدی هتک حرمت و حیثیت نامزدهای انتخاباتی مجلس شورای اسلامی و کاهش ۸۷ درصدی ایجاد رعب و وحشت در امر انتخابات مجلس شورای اسلامی مواجه بوده‌ایم.

نقش ملموس عدلیه در نزولی شدن نرخ حوادث رانندگی در کشور / جزئیات اقدامات دستگاه قضایی طی ۵ سال اخیر در حوزه کاهش حوادث رانندگی و ارتقای امنیت جاده‌ها

پیشگیری از تصادفات جاده‌ای به عنوان یکی از محورهای کلیدی در سیاست‌های ملی سلامت و امنیت عمومی، نیازمند هماهنگی بین بخشی و تقسیم کار منسجم میان نهادهای مسئول است. در دوره تحول و تعالی قضایی، ارجاع پرونده‌های مرتبط با تصادفات به شورای حل اختلاف و اخیراً بیمه‌ها، معطوف به سیاست پیشگیرانه و تسهیل و تسریع در رسیدگی به پرونده‌های تصادفات بوده است.

تصادفات رانندگی و حوادث ناشی از آن آثار و نتایج مهمی را در ابعاد انسانی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به همراه دارد.

بر اساس بررسی‌ها ۵ عامل انسان، جاده، وسیله نقلیه، عوامل جوی و همچنین نقش مدیریت نظارت و قوانین و مقررات، در وقوع یا جلوگیری از تصادفات و آسیب‌های ناشی از آن نقش اساسی داشته و در کشور بالغ بر ۳۲ دستگاه اجرایی در این حوزه مسئولیت دارند.

با توجه به اهمیت این موضوع، هفتمین جلسه شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم به بررسی و تصویب تقسیم کار ملی پیشگیری از تصادفات رانندگی اختصاص یافت که طی آن تصمیماتی در ۱۱ بند اتخاذ شد و جهت اجرا به مبادی ذیربط ابلاغ گردید.

کاهش ۹۵۷ درصدی تغییرات نرخ رشد قتل غیرعمدی در اثر بی احتیاطی در رانندگی، کاهش ۴۰ درصدی تغییرات نرخ رشد ایراد صدمه بدنی غیرعمدی منجر به قطع عضو در اثر تصادفات رانندگی، کاهش ۱۵ درصدی نرخ رشد تصادفات و همچنین کاهش ۶۰ درصدی تصادفات در نقاط حادثه خیز پس از ایمن‌سازی ۲۲۰۰ نقطه شناسایی شده طی پنج سال اخیر نسبت به پنج سال منتهی به سال ۱۳۹۹، مهمترین دستاوردها و نتایج اقدامات دوره تحول و تعالی قضایی در حوزه پیشگیری از تصادفات رانندگی محسوب می‌شود.

اجرای طرح جامع کاهش کنترل تصادفات جاده‌ای در استان‌ها، ایجاد شعب تخصصی ویژه بر اساس اهمیت حساسیت و موضوع پرونده‌ها برای تصادفات رانندگی، الزام شرکت‌های بیمه به

محاسبه افت قیمت وسایل نقلیه پس از تصادف، الزام به ارتقاء سیستم‌های خدمات امداد و نجات جهت کاهش تلفات جاده‌ای، تعیین تکلیف پرونده‌های تصادفات غیر عمدی از طریق ارجاع به شوراهای حل اختلاف و شرکت‌های بیمه در ۵ سال اخیر و همچنین تنظیم و تدوین شیوه‌نامه پرداخت پاداش صلح جهت رسیدگی به پرونده‌های تصادفات، اهم اقدامات صورت گرفته طی پنج سال اخیر در حوزه پیشگیری از تصادفات رانندگی بوده است.

از رهگیری دارو تا برخورد با مراکز غیرمجاز؛ دوره تحول و تعالی قضایی چه دستاوردهای سلامت محوری داشت؟

کالاهای سلامت محور به ویژه داروها و تجهیزات پزشکی در زمره حساس ترین کالاهای استراتژیک کشور محسوب می شوند و هرگونه اخلاف در زنجیره تامین، توزیع و کیفیت این کالاها به طور مستقیم، جان، سلامتی و ایمنی آحاد جامعه را تهدید می کند.

با توجه به لزوم نظارت بر زنجیره دارو و تجهیزات و ملزومات پزشکی و ضرورت ارتقای نظارت در تخصیص ارز حمایتی حوزه دارو و همچنین لزوم جلوگیری از تقلب و تخلف در حوزه بهداشت و درمان، دبیرخانه شورای عالی پیشگیری از جرم در دوره تحول و تعالی قضایی با شناسایی چالش ها و مسائل مرتبط با این حوزه و با همکاری اعضا، این موضوع را در دستور کار هشتمین جلسه شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم قرار داد.

«پیشبینی سازوکار شناسایی و خنثی سازی تهدیدات بیوتروریستی با پیشگیری از نفوذ در زنجیره دارو»، «اتصال کامل سامانه های تامین و تخصیص ارز دارو و تجهیزات پزشکی به سامانه رهگیری و ردیابی و کنترل اصالت فرآورده های سلامت محور بر اساس شماره شناسه منحصر به فرد واحد کالا»، «فراهم شدن امکان ردیابی دارو از تولید تا مصرف و شناسایی ملزومات و تجهیزات پزشکی غیر مجاز»، «پاکسازی و نظارت بر شبکه توزیع از طریق پلمپ داروخانه ها و مراکز فروش غیرمجاز، جمع آوری محصولات قاچاق و تقلبی از سطح بازار با همکاری و هماهنگی سازمان غذا و دارو و پلیس امنیت اقتصادی»، «تشکیل واحدهای ویژه بررسی محموله های سلامت محور با استفاده از اسکنرهای اشعه ایکس پیشرفته» و همچنین «رسیدگی تخصصی به جرایم سلامت محور در محاکم و پذیرش سازمان غذا و دارو به عنوان شاکی خصوصی جهت شناسایی دقیق عناصر جرم، تعیین خطرات بهداشتی محصولات کشف شده و ارائه ادله فنی مستحکم»، مهمترین دستاوردهای حاصله در حوزه پیشگیری از جرایم مرتبط با کالاهای سلامت محور طی دوره تحول و تعالی قضایی محسوب می شود.

عدالت در دستان شما / ابلاغ الکترونیک، راهی سریع و شفاف برای احقاق حق

سامانه ابلاغ الکترونیکی، که در دوره تحول و تعالی قضایی به شکوفایی رسید، نماد بارز گذار از فرایندهای سنتی به اجرای عدالت هوشمند است. این زیرساخت با حذف فرایند پیچیده و زمانبر ابلاغ فیزیکی، امکان دخالت سلیقه‌ای و انسانی در روند رساندن اوراق قضایی را به کلی از بین برده و سرعت رسیدگی را به صورت چشمگیری افزایش داده است.

دسترسی آنی و همزمان طرفین دعوا به مفاد ابلاغیه‌ها، ضمن ایجاد شفافیت کامل و رفع ابهام، اصل تقویت اجرای عدالت را از طریق اطلاع‌رسانی به موقع و موثر محقق ساخته است.

ایجاد بستر ارسال پیامک‌های ایمن با سرشماره ADLIRAN برای اطلاع‌رسانی قوه قضاییه به عموم مردم و ایجاد درگاه ملی خدمات الکترونیک قضایی به نشانی adliran.ir از نمودهای سامانه ابلاغ الکترونیکی است.

به طور متوسط سالانه بیش از ۱۰۰ میلیون ابلاغ الکترونیک انجام می‌شود که با احتساب میانگین هر ابلاغ در سه صفحه، حداقل به میزان ۳۰۰ میلیون برگ کاغذ، معادل ۱۲۰۰ میلیارد تومان، بواسطه سامانه ابلاغ الکترونیکی، در مصرف کاغذ صرفه‌جویی می‌گردد.

از دیگر مزایای سامانه ابلاغ الکترونیکی می‌توان به کاهش تجدید اوقات مرتبط با موضوعات ابلاغ (عدم ابلاغ) اشاره نمود؛ به طوری که میزان این شاخص از ۱۴ درصد در ابتدای راه‌اندازی این سامانه به یک و نیم درصد در سال ۱۴۰۴ کاهش یافته است.

تا پیش از راه‌اندازی ابلاغ الکترونیکی، میزان ابلاغ واقعی حدود ۲۰ درصد بوده است که این میزان طی سال‌های اخیر به حدود ۹۷ افزایش یافته است.

امکان بهره‌بندی از مزایای سامانه ابلاغ الکترونیکی برای ایرانیان خارج از کشور و اتباع بیگانه نیز در دوران تحول و تعالی امکان‌پذیر شده است.

این خدمت به طور رایگان در اختیار مردم قرار داده شده است.

رشد ۱۴۸ درصدی ثبت الکترونیکی لایحه در دوره تحول و تعالی

ثبت لایحه الکترونیکی یکی از خدمات قوه قضاییه در دوره تحول و تعالی است.

این خدمت با امکان ثبت مستقیم اسناد حقوقی و دفاعیات در پرونده الکترونیکی، مداخلات غیرضروری و خطاهای انسانی در فرایند پذیرش فیزیکی لوایح مانند ثبت دستی و بایگانی را حذف کرده و این شیوهی ارائه لایحه، نظارت‌پذیری کامل بر زمان و محتوای اسناد را فراهم آورده و با تضمین دسترسی به‌هنگام مقام قضایی به دفاعیات، مبنای دسترسی عادلانه و تسریع در احقاق حق را تقویت می‌کند.

استفاده از این ابزار برای جامعه حقوقی، موجب صرفه‌جویی در وقت و هزینه‌های مربوط به مراجعات مکرر اصحاب دعوا نیز شده است. تنها در سال ۱۴۰۴ بیش از ۱۲ میلیون و ۲۸۰ هزار لایحه از این طریق به شعب قضایی ارسال شده است. استقبال کاربران عادی از این امکان به قدری است که ثبت الکترونیکی لایحه در سال ۱۴۰۴ رشد ۱۴۸ درصدی نسبت به سال ۱۴۰۰ داشته است.

تکمیل سامانه مقررات تجاری؛ گام بلند دستگاه قضا برای کاهش تخلفات گمرکی

جرائم گمرکی به عنوان تهدیدی جدی برای امنیت اقتصادی، سلامت تولید ملی، ثبات بازار و امنیت اجتماعی محسوب می‌شوند.

این جرایم ضمن ایجاد خسارت مالی گسترده به بودجه عمومی، بازارهای داخلی را مختل نموده، به صنایع کشور آسیب رسانده و در مواردی سلامت عمومی را نیز به مخاطره می‌اندازد.

استقرار نظام نظارتی کارآمد، ارتقای شفافیت، تسهیل تجارت مشروع، مقابله با فساد اداری سازمان یافته و استفاده موثر از ظرفیت‌های قانونی و نظارتی موجود، ضرورتی انکارناپذیر برای توسعه پایدار اقتصادی و ارتقا جایگاه کشور در زنجیره تجارت جهانی به شمار می‌رود.

در همین راستا و با توجه به اهمیت مقابله با جرایم گمرکی، در دوره تحول و تعالی قضایی این موضوع در دستور کار شورای عالی از پیشگیری از وقوع جرم قرار گرفته و با هماهنگی و همکاری کارشناسی و مدیریتی دستگاه‌های ذیربط، تقسیم کار ملی پیشگیری از جرایم گمرکی با تمرکز بر قاچاق کالا، در دستور بررسی و اقدام قرار گرفت.

رعایت زمان‌بندی قانونی در خصوص «اعطای مجوز نظر کارشناسی، مدیریت فرایندهای تجارت داخلی و خارجی از جمله صدور، تمدید و ابطال کارت بازرگانی و همچنین پاسخ استعلام مجوزهای مورد نیاز» از سوی کلیه دستگاه مجوز دهنده و ناظر در مورد مقرر قانونی از طریق سامانه جامع تجارت، یکی از مهمترین دستاوردهای دوره تحول و تعالی قضایی در حوزه پیشگیری از جرایم گمرکی بوده است.

«تکمیل سامانه مقررات تجاری با امکان تبادل اطلاعات و استعلامات بر خط برای دسترسی کارشناسان و اطلاع رسانی به بازرگانان و سایر دستگاه‌های اجرایی مسئول»، «استفاده از فناوری‌های نوین و تجهیز مبادی ورودی و خروجی و مسیرهای حمل و نقل به ابزارهای پیشرفته و امکانات فنی مناسب از جمله جی‌پی‌اس، ایکس‌ری، ایکس‌ری کامیونی و الکترونیکی نمودن کلیه اسناد ورود، صدور، عبور و حمل و نقل»، «بررسی و رسیدگی به موانع و نارسایی‌های مرتبط با طرح یکپارچه سازی هوشمند پایانه‌های مرزی و بروزرسانی و پیگیری اجرای دقیق و کامل طرح» و همچنین «بهره‌برداری کامل از پنجره واحد کشور متشکل از سامانه جامع حمل و نقل

و سامانه گذر (ترانزیت) با هدف یکپارچه‌سازی نظارت، تسهیل و تسریع فرایندهای حمل و نقل»
از دیگر دستاوردهای دوره تحول و تعالی قضایی در مقوله پیشگیری از جرائم گمرکی هستند.

کارنامه موفق قوه قضاییه در حفاظت از اراضی ملی؛ کاهش محسوس ورودی پرونده‌های قضایی در ۵۲ عنوان مجرمانه

ورود قوه قضاییه به مقوله پیشگیری از جرایم مرتبط با حوزه زمین، دستاوردهای قابل توجهی را طی سنوات اخیر به همراه داشته است.

در نتیجه پیگیری‌های معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم، ۳۵ دستگاه متولی در حوزه اراضی به سامانه پنجره واحد مدیریت زمین متصل شدند؛ با راه‌اندازی و بهره‌گیری از ظرفیت این سامانه در کل کشور، شاهد کاهش ورودی پرونده‌های قضایی در حداقل ۵۲ عنوان مجرمانه بوده‌ایم.

در ادامه، دستاوردهای سال ۱۴۰۴ این حوزه را در قیاس با سال ۱۳۹۹ بررسی می‌کنیم:

- کاهش حدود ۸۰ درصدی جرم قطع درختان در مناطق قرق شده
- کاهش حدود ۷۱ درصدی جرم آتش سوزی عمدی در آثار طبیعی ملی
- کاهش حدود ۷۰ درصدی جرم واگذاری حق استفاده از پروانه چرا به هر نحو به دیگری
- کاهش حدود ۵۱ درصدی جرم تجاوز نسبت به اراضی و املاک
- کاهش حدود ۴۹ درصدی جرم حمله بدون پروانه چوب، هیزم و ذغال حاصل از درختان جنگلی
- کاهش ۳۲ و نیم درصدی جرم چرای دام در مناطق قرق شده
- کاهش حدود ۱۴ درصدی جرم تغییر غیرمجاز کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها
- کاهش حدود ۱۱ درصدی جرم قطع درختان یا فراهم کردن موجبات از بین رفتن آنها
- کاهش حدود ۹ درصدی جرم قطع درختانی که جزء ذخایر جنگلی محسوب می‌شوند

ثبت الکترونیکی اظهارنامه؛ گامی بلند در تسهیل دسترسی مردم به عدالت

ثبت الکترونیکی اظهارنامه، یکی از دستاوردهای فناوریانه قوه قضاییه در دوره تحول و تعالی است. خودکاربری ثبت اظهارنامه الکترونیکی یکی از خدمات هوشمند قوه قضاییه در حوزه دادرسی الکترونیکی و مدیریت ارتباطات قضایی است که به شهروندان اجازه می‌دهد از طریق آدرس الکترونیکی adliran.ir اظهارنامه را بدون مراجعه حضوری از طریق سامانه‌های برخط، ثبت و ارسال کنند.

این خدمت، اوج بهره‌وری سیستمی را محقق می‌سازد؛ چراکه امکان ثبت مستقیم اظهارنامه توسط وکلا و تمامی آحاد مردم را فراهم آورده و هرگونه واسطه انسانی را حذف می‌کند. در این روش افراد می‌توانند ثبت اظهارنامه، ویرایش، بارگذاری مستندات، پرداخت هزینه و دریافت رسید را به صورت کاملاً الکترونیکی انجام دهند.

در این خدمت، ضمانت اجرایی دسترسی همگانی به خدمات نوین قضایی به همراه حفظ کامل سلامت داده‌ها وجود داشته و موجب کاهش اختلافات حقوقی ناشی از ابلاغ ناقص شده است.

از پلمپ واحدهای غیرمجاز تا آموزش تخصصی مشاورین املاک؛ کاهش پرونده‌های قضایی با ساماندهی بنگاه‌های املاک سراسر کشور

با توجه به اهمیت نقش مشاورین املاک و خودرو و دلالت معاملات در شکل‌گیری و تنظیم قراردادهای اموال منقول و غیرمنقول و همچنین ضرورت آشنایی فعالین و متقاضیان این حوزه شغلی با مفاهیم حقوقی در پیشگیری از بروز اختلافات و جرایم مرتبط با املاک، معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضاییه در ۵ سال اخیر به استناد قوانین و مقررات مربوطه از جمله قانون الزام به ثبت رسمی معاملات اموال غیرمنقول مصوب سال ۱۴۰۳، با تدوین محتوای کاربردی اقدام به برگزاری دوره‌های آموزش تخصصی مشاوران املاک و خودرو از ابتدای سال ۱۴۰۱ تا پایان سال ۱۴۰۳ در سراسر کشور کرد.

این اقدام با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک و اتاق اصناف ایران صورت گرفت و ذیل آن از واحدهای صنفی در سراسر کشور با مشارکت دستگاه‌های ذیربط از جمله پلیس نظارت بر اماکن عمومی فرماندهی انتظامی شهرستان، اتاق اصناف شهرستان و اداره کل تعزیرات حکومتی شهرستان، بازرسی‌های مختلفی به عمل آمد.

در ادامه نگاهی خواهیم داشت به دستاوردهای عدلیه طی دوره تحول و تعالی قضایی در مقوله پیشگیری از جرایم و دعاوی ناشی از قراردادهای مرتبط با معاملات املاک و ساماندهی مشاورین املاک سراسر کشور:

- اتصال صددرصدی واحدهای صنف مشاوره املاک به سامانه ثبت الکترونیک اسناد موسوم به کاتب
- پلمپ ۱۵ هزار و ۹۳۷ واحد غیر مجاز در حوزه خرید و فروش املاک به عنوان کانون تولید جرایم ملکی
- تدوین ۵ قرارداد یکسان و نمونه در اجرای تبصره ۲ ماده ۳ قانون الزام به ثبت رسمی معاملات اموال غیرمنقول
- برگزاری دو هزار و ۲۸۸ دوره آموزشی برای متقاضیان و فعالین رسته شغلی مشاوره املاک و آشنایی آنان با نحوه ثبت قراردادهای معاملات ملکی از طریق بستر سامانه ثبت الکترونیک اسناد

- رصد و نظارت بیش از ۱۴۴ هزار مورد بر اجرایی شدن ماده ۱۱ قانون مورد اشاره مبنی بر منع دلالت معاملات املاک اعم از مشاوران و بنگاه‌های معاملات ملکی از تنظیم سند عادی قرارداد از طریق همکاری سازمان تعزیرات حکومتی
- کاهش ۵ درصدی ورودی پرونده‌ها به عنوان اتهامی جعل اسناد دولتی و رسمی از سوی مامورین دولت در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال قبل
- کاهش دو درصدی ورودی عنوان خواسته‌ی الزام به تنظیم سند رسمی انتقال ملک در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال قبل

صدور گواهی عدم سوءپیشینه، توسط قوه قضاییه برای متقاضیان در کمترین ساعت

صدور گواهی عدم سوءپیشینه به صورت هوشمند، یکی از خدمات فناورانه قوه قضاییه در دوره تحول و تعالی است.

این خدمت به دلیل حجم تقاضای بالا در میان عموم مردم، نماد بارز مدیریت کارآمد دستگاه قضایی در تعامل با خدمات مدنی است.

اجرای خودکار و سیستمی این فرایند، دخالت عامل انسانی را به صفر رسانده و زمان مورد نیاز برای پاسخگویی را از چند روز به کمتر از چند ساعت کاهش داده است.

این دستاورد به طور مستقیم منجر به ارتقای اعتماد عمومی به توانایی قوه قضاییه در اجرای سریع و ایمن خدمات اداری پیشتاز شده است.

صدور گواهی عدم سوءپیشینه یکی از پرکاربردترین خدمات الکترونیک قضایی در سطح ملی است.

در سال ۱۴۰۰ که ابتدای راهاندازی گواهی عدم سوءپیشینه بوده در حدود یک میلیون و ۹۸۴ هزار گواهی طی درخواست از طریق سامانه صادر گردید که این رقم در سال ۱۴۰۴ به بالغ بر ۳ میلیون و ۳۵۰ هزار گواهی رسیده است.

کاهش زمان درخواست تا صدور گواهی عدم سوءپیشینه طی ۵ سال از ۶ روز به ۱۸ ساعت؛ صدور ۷۰ درصد از گواهی‌های عدم سوءپیشینه از طریق خودکاربری و رشد ۶۹ درصدی ارائه این خدمت فناورانه طی ۵ سال، از نکات برجسته و سایه روشن‌های مقوله‌ی صدور گواهی عدم سوءپیشینه به صورت هوشمند در دوره تحول و تعالی قضایی است.

ارائه بیش از ۵۰ هزار خدمت الکترونیکی قضایی به ساکنین مناطق کمتر برخوردار در دوره تحول و تعالی

طرح جهادی خدمات الکترونیکی قضایی، یکی از دستاوردهای قوه قضاییه در دوره تحول و تعالی است.

در دوره تحول و تعالی، اجرای طرح خدمات جهادی قضایی با همکاری دفاتر خدمات الکترونیک قضایی در بیش از ۳۰۰۰ نقطه جغرافیایی و در ۱۵ استان کشور انجام شده است.

در این طرح تمام خدمات دفاتر خدمات الکترونیک قضایی به ساکنین مناطق کمتر برخوردار به صورت رایگان ارائه می‌شود.

تاکنون بیش از ۵۰ هزار خدمت الکترونیکی قضایی از قبیل ملاقات تصویری خانواده با زندانیان، ارتباط تصویری با اعضای شورای قضایی استان، ارسال لوایح، مشاوره حقوقی و ثبت نام ثنا در چهارچوب این طرح انجام شده است.

پیشگیری از جرم با سامانه سجام؛ از ثبت گزارش تا حل و فصل دعاوی

نظام قضایی به منظور تحقق عدالت درصد استفاده حداکثری از ظرفیت‌های مردمی و تقویت تعامل و ارتباط دوسویه با مردم است.

دستگاه قضایی کشور به عنوان تامین‌کننده امنیت و عدالت و احیاگر حقوق فردی و اجتماعی، تدابیر و راهکارهای مناسب در جهت پیشگیری از وقوع جرم و آسیب‌های اجتماعی را از طریق تعامل و جلب مشارکت‌های مردمی هدف گذاری کرده تا با ایجاد بزرگترین شبکه اجتماعی پیشگیری از وقوع جرم، گام‌های بلندی را در راستای کاهش جرایم و آسیب‌های اجتماعی و تقلیل رشد جمعیت کیفری کشور بردارد.

قوه قضاییه با طراحی سامانه جامع ارتباطات مردمی (سجام)، ساز و کار دریافت و بررسی گزارش‌های مردمی را ساماندهی کرده است. از ویژگی‌های سامانه مزبور، امکان ثبت نام آسان، عضویت محرمانه، ثبت گزارش به صورت ناشناس، دسترسی راحت برای کاربران حتی در دور افتاده‌ترین مناطق کشور و صدور کد رهگیری ویژه برای پیگیری هر گزارش است.

«جذب بیش از ۲۴۰ هزار نفر عضو حقیقی تا سال ۱۴۰۴ و ایجاد بانک جامع اطلاعاتی از اعضای سامانه سجام با اطلاعات کامل شخصی و تخصصی در جغرافیای سراسر کشور»، «ایجاد کارتابل تخصصی برای ۵۹ وزارتخانه نهاد و سازمان جهت ارجاع و پیگیری بر خط گزارش‌ها با هدف حل آسیب‌های اجتماعی و مشکلات مردم و کنترل جرایم»، «دریافت و بررسی اولیه ۱۷۱ هزار فقره گزارش، مطالبه، پیشنهاد و انتقاد مردمی ثبت شده در سامانه»، «صحت‌سنجی، ارجاع و پاسخ‌دهی به بیش از ۵۱ هزار فقره مطالبه و گزارش مردمی»، «حل و فصل بیش از ۱۵ هزار فقره گزارش و مطالبه مردمی بدون نیاز به ورود به فرایند قضایی و تشکیل پرونده در محاکم»، «تاسیس بزرگترین تشکل سازمان یافته مردمی (شبکه اجتماعی فراگیر) قوه قضاییه با قابلیت نقش آفرینی برای آحاد و اقشار مختلف جامعه در عرصه‌های فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی در راستای پیشگیری از وقوع جرایم آسیب‌ها و تخلفات»، «به کارگیری ظرفیت ستادهای مردمی و دیده‌بانان پیشگیری در استان آذربایجان غربی در راستای کنترل و کاهش اعتیاد» و همچنین «افزایش قابل توجه و ۴۵ درصدی دریافت گزارش‌های مردمی در استان

سمنان در خصوص نقض آزادی‌های مشروع» از جمله دستاوردهای استفاده از ظرفیت دیده‌بانان پیشگیری، در مقوله کنترل و کاهش جرایم طی دوره تحول و تعالی قضایی است.

بر اساس داده‌های سامانه سجام بیشترین میزان گزارش‌های دریافتی مربوط به جرایم و تخلفات اداری و مالی، تزیع حقوق عامه و آسیب‌های اجتماعی است که این امر حاکی از اهمیت این سه مورد نزد افکار عمومی است.

پیشخوان مجازی وکیل؛ خدمتی نوین در عدلیه برای وکلا، کارشناسان رسمی، نمایندگان حقوقی دستگاه‌های دولتی

خدمات غیرحضوری مخاطبان حرفه‌ای با عنوان «پیشخوان مجازی وکیل»، یکی از دستاوردهای قوه قضاییه در دوره تحول و تعالی است.

با استفاده از این خدمت امکان ارائه تمامی خدمات موجود در دفاتر خدمات الکترونیک قضایی برای مخاطبان حرفه‌ای بدون نیاز به مراجعات فیزیکی فراهم شده است. حدود ۴۰۰ هزار نفر دارای این نوع خودکاربری هستند که شامل وکلا، کارشناسان رسمی، نمایندگان حقوقی دستگاه‌های دولتی و دارندگان دانش حقوقی می‌باشند.

این خدمت در سال ۱۴۰۱ به طور کامل به بهره‌برداری رسیده و در سال‌های بعد دارای روند صعودی بوده است.

تسهیل دسترسی وکلا و نمایندگان حقوقی به اطلاعات پرونده‌ها و ابزارهای مورد نیاز در یک جا، موجب صرفه‌جویی چشمگیر در زمان و هزینه‌های حرفه‌ای شده است.

ارائه بالغ بر ۳۰ میلیون عملیات قضایی شامل لایحه و دادخواست / شکواییه از طریق پیشخوان مجازی وکیل، محقق شده است.

همچنین افزایش ۴۸ درصدی رشد خدمت در سال ۱۴۰۴ نسبت به سال ۱۴۰۲ و ۱۵ درصدی نسبت به سال ۱۴۰۳ در پیشخوان مجازی وکیل، تحقق یافته است.

ارتقای شفافیت، تقویت دانش حقوقی و ایجاد امکان نقد و بررسی علمی آرای قضایی با آزادسازی کلان داده‌های قضایی

آزادسازی کلان داده‌های قضایی برای استفاده از فناوری‌های هوش مصنوعی، یکی از دستاوردهای دوره تحول و تعالی قضایی است.

انتشار عمومی آرای قضایی، بستری نوین برای انتشار، تحلیل و نقد آرای صادره از محاکم قضایی است.

در این سامانه با بهره‌گیری از فناوری‌های هوش مصنوعی، آرای قضایی گمنام‌سازی شده و دسترسی به ۱۰ میلیون و ۲۱۸ هزار از این احکام فراهم و در اختیار قضات، پژوهشگران، وکلا و عموم مردم قرار گرفته است.

هدف اصلی این سامانه، ارتقای شفافیت، تقویت دانش حقوقی و ایجاد امکان نقد و بررسی علمی آرای قضایی است. این آراء، محصول سال‌های مختلف بوده و پیش‌تر نیز در اختیار شرکت‌های دانش بنیان قرار گرفته تا از آن در طراحی دستیار هوشمند قضایی و سامانه‌های هوش مصنوعی استفاده نمایند. ابزاری که می‌تواند امکان پیش‌بینی، مشاوره و ارائه پیش‌نویس دادخواست را برای مردم فراهم نماید.

پایان دوران سیم‌کارت‌های بی‌هویت / چگونه نظارت قضایی بساط خرید و فروش گوشی‌های سرقتی را جمع کرد؟

موضوع سوءاستفاده از سیم‌کارت‌های اتباع خارجی به ویژه در شرایط حساس کشور به یک تهدید سایبری تبدیل شده لذا قوه قضاییه در دوره تحول و تعالی، با نظارت فوری و لغو فعال‌سازی این سیم‌کارت‌ها و شناسه‌های مخابراتی جهت پیشگیری از وقوع جرایم و عملیات‌های خرابکارانه اقدام گردید.

مسدودی بیش از ۲ میلیون سیم‌کارت اتباع، مسدود سازی بیش از ۳ میلیون و ۳۰۰ هزار سیم‌کارت متوفیان و مسدودسازی ۹۰۰۰ سیم‌کارت اشخاص حقوقی انحلال یافته و تعطیل شده، از جمله نتایج حاصله گزارش‌های هشدار و پیشگیرانه قوه قضاییه به دستگاه‌های اجرایی در حوزه‌های امنیتی و سایبر بوده است.

از سوی دیگر قوه قضاییه در زمینه پیشگیری از سرقت تلفن همراه در استان‌های اولویت‌دار نیز گزارش‌های هشدار و پیشگیرانه متعددی را به دستگاه‌های ذی‌ربط ارسال کرد که نتایج ارسال این گزارش‌های هشدار به شرح زیر است:

شناسایی ۸۰ نقطه پرخطر سرقت گوشی تلفن همراه در ۱۰ استان اولویت‌دار

پیشگیری از خرید و فروش کالاهای دیجیتال سرقتی در پلتفرم‌های برخط مانند اپلیکیشن دیوار کاهش آمار سرقت تلفن همراه در استان‌های البرز (۳۱ درصد)، مازندران (۲۰ درصد)، کرمان (۱۵ درصد)، سیستان و بلوچستان (۱۴ درصد)، خوزستان (۱۰ درصد) و اصفهان (۹ درصد) در سال ۱۴۰۳

دیپلماسی قضایی آفندی در دوره تحول و تعالی / ایران اسلامی دیگر صرفاً پاسخگوی هجمه‌های حقوق بشری نیست؛ ما در حوزه حقوق بشر، مطالبه‌گر شده‌ایم

قوه قضاییه طی ۵ سال گذشته تلاش کرده است تا با استفاده از ظرفیت‌های دیپلماتیک قضایی و حقوقی در حوزه حقوق بشر و در صحنه روابط بین‌الملل، نقش‌آفرین باشد.

از یک سو، قوه قضاییه تعامل ویژه و همکاری فنی با نهادهای حقوق بشری سازمان ملل متحد داشته است که اوج این همکاری در مکانیسم یوپی‌آر بوده است.

گذار از دیپلماسی دفاعی به کنش‌های فعال و ساختاریافته در نظام بین‌الملل؛ در دوره تحول و تعالی قضایی رقم خورد.

ستاد حقوق بشر با نگاهی راهبردی از موضع انفعالی به کنشگری فعال در عرصه بین‌الملل متمرکز شده است. این تغییر رویکرد باعث شده است تا قطعنامه‌های ضدایرانی با آرای شکننده به تصویب برسد. همچنین با دیپلماسی تهاجمی و تمرکز بر مسائلی مانند جنگ غزه ابتکار عمل موضوعات حقوق بشری از سوی ایران اسلامی برجسته شده است و در نهایت با تعامل نهادینه با سازوکارهای سازمان ملل و روایت حقوق بشری از جنگ ۱۲ روزه به جایگاهی اثرگذار دست یافتیم.

طراحی و عملیاتی‌سازی راهبردهای تهاجمی و ایجابی در حوزه حقوق بشر نیز در دوره تحول و تعالی محقق شد. در این دوره شاهد حرکت از واکنش به هجمه‌ها و شبهات حقوق بشری در مورد ایران اسلامی به سمت ارائه الگوی فکری اسلامی، همراه با طراحی برنامه عملیاتی تهاجمی و اعمال هزینه‌های ملموس برای طرف‌های متخلف جهت خروج از انفعال و هجوم. سازمان یافته علیه مدعیان و ناقضان حقوق بشر بودیم

وقتی دادگاه به جای طلاق، «سازش» می‌سازد؛ روایت یک تحول در عدلیه / کاهش ۲۴ درصدی طلاق توافقی؛ ارمغان رویکرد نوین قوه قضاییه برای تحکیم خانواده

قوه قضاییه به عنوان نهاد ناظر و مرجع رسیدگی به دعاوی خانوادگی، نقشی کلیدی در کنترل و کاهش آسیب‌های ناشی از طلاق ایفا می‌کند.

تلاش برای صلح و سازش بین زوجین و تحکیم بنیان خانواده، رسیدگی دقیق، عادلانه و کارشناسانه به دعاوی حوزه خانواده، تلاش در جهت کاهش تعارضات زوجین از طریق سازوکارهای حقوقی و مشاوره‌ای، ایفای نقش در پیشگیری از فروپاشی اجتماعی با تقویت نهادهای حل اختلاف و همچنین ایجاد مراکز مهر خانواده به عنوان مکانی آرام و دور از تنش‌های روزانه برای ملاقات فرزندان طلاق، از جمله اقدامات صورت گرفته طی دوره تحول و تعالی قضایی در راستای کاهش آثار سوء طلاق و تحکیم بنیان خانواده محسوب می‌شود.

«کاهش ۲۴ درصدی پرونده‌های قضایی مرتبط با طلاق توافقی در ۵ ساله اخیر نسبت به ۵ ساله منتهی به سال ۱۳۹۹»، «دستیابی به میانگین ۲۰ درصد صلح و سازش بین زوجین متقاضی طلاق با برگزاری بیش از ۶۷۲ هزار جلسه مشاوره روانشناختی برای متقاضیان طلاق مراجعه کننده به مراکز مشاوره خانواده در معیت دادگاه خانواده طی ۵ سال اخیر»، «تحقق میانگین ۱۰ درصد صلح و سازش میان شرکت کنندگان در کارگاه‌های مهر (متقاضیان طلاق) در کل کشور قبل از تشکیل پرونده طلاق با استفاده از داوری مصلحین و حکمین قرآنی آموزش دیده طی ۵ سال اخیر» و «برقراری بیش از ۴۲۸۰ سازش اولیه بین زوجین متقاضی طلاق از طریق برگزاری بیش از ۳۵۰۰ کارگاه ارتقاء مهارت‌های ارتباطی»، از جمله دستاوردهای دوره تحول و تعالی قضایی در حوزه کاهش آثار سوء طلاق و تحکیم بنیان خانواده هستند.

همچنین در دوره تحول و تعالی قضایی، عدلیه با نگاه پیشگیرانه تلاش نموده تا در همان مرحله ورود پرونده با تشخیص ریشه‌های غیرکیفری مسئله از تبدیل شدن یک مسئله اجتماعی به پرونده کیفری جلوگیری کند. طی پنج سال اخیر اقدامات پیشگیرانه‌ای در حمایت از ارکان اصلی خانواده به ویژه زنان، کودکان و سالمندان انجام شده و دستاوردهای قابل توجهی را به همراه داشته است؛ «راه اندازی و استقرار ۳۵۰ نمایندگی دفتر حمایت از زنان کودکان و خانواده در محاکم قضایی سراسر کشور طی ۵ سال گذشته»، «راه‌اندازی سامانه جامع پیشگیرانه حمایت از

زنان، کودکان و خانواده برای اولین بار در قوه قضاییه از سال ۱۴۰۱ در کل استان‌ها» و همچنین «معرفی و ارجاع بیش از ۵۰ هزار نفر از زنان خودسرپرست، بی سرپرست و بد سرپرست به مراکز حمایتی (دولتی و غیر دولتی) حرفه آموزی و کارپایی جهت ارتقاء توانایی اقتصادی در راستای کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی»، از جمله این دستاوردها هستند.

از سوی دیگر، کاهش ۹۰ درصدی اطاله دادرسی تعیین سرپرستی و یا امین موقت کودکان از ۲۰۰ روز به ۲۰ روز، کنترل و کاهش ۶۲ درصدی تغییرات نرخ رشد کودک آزاری در ۵ ساله اخیر نسبت به ۵ ساله منتهی به ۱۳۹۹ و همچنین صدور احکام متناسب در جهت اصلاح و بازاجتماعی نمودن با انجام بیش از ۷۶۰۰ مشاوره موثر در محاکم اطفال، از دستاوردهای دوره تحول و تعالی قضایی در حوزه پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی اطفال و نوجوانان محسوب می‌شوند.

کاهش ۶۱ درصدی پرونده‌های مرتبط با استعمال مواد مخدر در دوره تحول و تعالی قضایی

در دوره تحول و تعالی قوه قضاییه، بازتوانی معتادان، حمایت از خانواده‌های در معرض آسیب، اطلاع رسانی و آگاهی بخشی، بهره‌مندی و بکارگیری ظرفیت نهادهای مردمی، ناامن سازی محیط‌های توزیع مواد مخدر، مراقبت بعد از خروج و دادگاه درمان مدار و هماهنگی بین بخشی به عنوان برنامه‌های موثر در سطوح ملی و استانی اجرا شده است.

کاهش ۶۱ درصدی تعداد پرونده‌های مرتبط با استعمال مواد مخدر، کاهش ۵۶ درصدی تعداد پرونده‌های مرتبط با اعتیاد به مواد مخدر، افزایش ۱۲۰ درصدی ارجاع به مراکز درمانی، افزایش دو برابری شمار افراد آموزش دیده (معتادان، خانواده معتادان) طی پنج سال اخیر نسبت به پنج ساله منتهی به سال ۱۳۹۹ و همچنین روان درمانی معتادان بهبودیافته و فراهم نمودن زمینه اشتغال به منظور حمایت از آنان با کمک و مشارکت نهادهای مردمی و خیرین، از جمله نتایج و دستاوردهای اقدامات قوه قضاییه طی دوره تحول و تعالی در زمینه کاهش پرونده‌های قضایی مرتبط با استعمال و اعتیاد به مواد مخدر است.

قاضی در مدرسه؛ گامی بلند برای پیشگیری از وقوع جرم در نسل جوان

طی بررسی‌های به عمل آمده، بسیاری از مرتکبین جرایمی که در سنین دانش آموزی قرار دارند، عدم اطلاع از جرم بودن رفتار ارتكابی و عدم آگاهی از میزان مسئولیت کیفری و مدنی خود را از جمله دلایل عمده ارتكاب رفتار مجرمانه عنوان کرده‌اند؛ بنابراین آموزش و آشنایی دانش آموزان در مدارس با دانش حقوقی و مهارت‌های ارتباطی و راه‌های پیشگیری از وقوع جرایم در کنار کلاس‌های درسی و آگاهی بخشی به آنها، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

به منظور پیشگیری از تخلفات و جرایم، برنامه‌ای از سال ۱۴۰۲ تحت عنوان «نظارت بر توانمندسازی حقوقی دانش آموزان، اولیا و مربیان مدارس» در دو سطح ملی و استادی در معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضاییه با همکاری وزارت آموزش و پرورش، تدوین، تصویب و در دو سال اخیر اجرایی شده است. این برنامه با هدف ارتقا آگاهی‌های حقوقی و تربیتی در فضای آموزشی مدرسه تدوین شده است و جامعه هدف آن شامل دانش آموزان، معلمان، کارکنان آموزشی، والدین و خانواده‌هاست.

مشارکت قریب به ۲۰ هزار مدرسه در مقطع متوسطه دوم در ۳۱ استان سراسر کشور در طرح آموزش حقوقی قاضی در مدرسه (به طور متوسط در هر استان ۶۴۰ مدرسه)، برگزاری ۳۳۶۰ دوره آموزش حقوقی در مدارس (به طور متوسط در هر استان ۱۰۹ دوره)، پوشش بیش از ۱۴ درصدی این طرح در مدارس کل کشور ظرف کمتر از دو سال و همچنین جذب و استقبال ۲۷۵ هزار شرکت کننده از گروه‌های مختلف هدف از دوره‌های برگزار شده، از دستاوردهای قوه قضاییه در اجرای طرح قاضی مدرسه در سطح کشور محسوب می‌شود.

مساجد؛ پایگاه آموزش و مشاوره حقوقی رایگان

طرح هر مسجد یک حقوقدان، طرحی است که در آن قضات و وکلا نسبت به برگزاری میز خدمت و دیدار چهره به چهره با آحاد مردم اقدام و به سوالات حقوقی، پاسخ و مشاوره حقوقی رایگان می‌دهند.

بهره‌مندی بیش از ۲۰۵ هزار نفر از خدمات مشاوره و آموزش حقوقی رایگان، ارائه ۳۹ هزار مورد خدمات آموزشی، مشاوره‌ی حقوقی و معاذتی به اقشار مختلف جامعه، کاهش آسیب‌های اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم از طریق اطلاع رسانی و آگاهی بخشی‌های عمومی با استفاده از ظرفیت مساجد، تقویت رویکرد مشارکت و افزایش تعامل نهادهای مردمی با قوه قضاییه و همچنین افزایش سرمایه اجتماعی با بهره‌مندی از ظرفیت نهادهای مردمی در راستای تحقق اهداف قوه قضاییه، از جمله نتایج و دستاوردهای اجرای طرح هر مسجد یک حقوقدان در دوره تحول و تعالی قضایی محسوب می‌شود.

طرح هر مسجد یک حقوقدان، در بیش از دو هزار و ۵۰۰ مسجد سراسر کشور اجرایی شده است. برای اجرای این طرح از ظرفیت حدود دو هزار و ۴۰۰ نفر از حقوقدانان، قضات و نیز نهادهای حقوقی از جمله بسیج حقوقدانان، مرکز وکلا و مشاوران حقوقی قوه قضاییه، استفاده شده است.

از آشیان مهر تا حمایت از کودکان کار؛ دستاوردهای عینی گلریزان اجتماعی

اجرای طرح گلریزان اجتماعی، جلوه‌ای از مشارکت مردمی و تجلی ارزش‌های والای انسانی همچون نوع‌دوستی، عدالت محوری و حمایت از هم‌نوع است که خود زمینه‌ساز هم‌افزایی و مشارکت بیشتر سازمان‌ها و نهادهای مردمی می‌باشد. این طرح جایگزین هیچ یک از نهادهای حمایتی نبوده و بدون ایجاد ساختار و تشکیلات جدید، در کنار نهادهای متولی با هدف اثربخشی بیشتر و دقیق‌تر و در راستای کاهش آسیب‌های اجتماعی و پیشگیری از جرایم نقش ایفا می‌کند.

این طرح در سال ۱۴۰۳ به عنوان طرح ابتکاری «گلریزان اجتماعی» با هدف ایجاد پیوند میان عدالت قضایی و عدالت اجتماعی و با همکاری سایر دستگاه‌های اجرایی از قبیل سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام (ره) با شعار «هر شهروند یک خیر اجتماعی» تلاش کرده با شناسایی و ارتباط‌گیری با خیرین سراسر کشور، توجه جامعه را به قربانیان آسیب‌های اجتماعی از قبیل کودکان بازمانده از تحصیل، زنان سرپرست خانوار و کودکان کار معطوف نماید و گام‌های موثری را در جهت کاهش آسیب‌های اجتماعی بردارد. این طرح هم اکنون در ۱۳ استان اجرا شده و نتایج مطلوب و اثربخشی را به همراه داشته است.

«تحقق مشارکت گسترده مردمی و خیرین در قالب تعهدات مالی، تهیه بسته‌های حمایتی، اشتغال‌زایی و پشتیبانی تحصیلی از فرزندان خانواده‌های نیازمند، ایجاد مهد کودک ویژه فرزندان طلاق (تحت عنوان آشیان مهر) و امکان نگهداری و ارائه خدمات مشاوره‌ای به فرزندان طلاق تحت حضانت زنان مطلقه یا در آستانه طلاق در برخی از استان‌ها»، «طراحی و اجرای پویش هر شهروند یک خیر اجتماعی به عنوان اقدام ابتکاری در راستای فرهنگ‌سازی مسئولیت اجتماعی و نوع‌دوستی اسلامی»، «ایجاد هم‌افزایی میان نهادهای حمایتی، قضایی و مردمی و شکل‌گیری شبکه‌ای از خیرین پایدار برای استمرار این طرح»، «حمایت مستمر از کودکان و زنان آسیب‌دیده و کمک به تهیه واحد مسکونی برای زنان بی‌بضاعت در برخی از استان‌ها»، «حمایت‌های مادی و معنوی از طرف خیرین، هنرمندان و فعالان اجتماعی برای کمک به آسیب‌دیدگان اجتماعی که تحت پوشش نهادهای حمایتی نیستند»، «احداث مرکز درمان بیماری‌های روانی توسط خیرین و ارائه خدمات رایگان درمانی، بهداشتی و مشاوره به خانواده‌های نیازمند توسط متخصصین خیر در برخی از استان‌ها» و همچنین «ارائه کمک‌های نقدی و غیرنقدی در قالب تامین جهیزیه، تهیه بسته‌های لوازم التحریر، ارائه خدمات پزشکی و تجهیزات پزشکی، حمایت

از افراد آسیب دیده و بی بضاعت و ارائه خدمات مشاوره حقوقی و روانشناسی در برخی از استان‌ها»
از جمله نتایج و دستاوردهای اجرای طرح گلریزان اجتماعی در دوره تحول و تعالی قضایی
هستند.

رکوردهای جدید در صیانت از اراضی ملی و منابع طبیعی / از کاهش ورودی پرونده‌ها تا آزادسازی گسترده اراضی

طی دوره تحول و تحول قضایی، در حوزه رسیدگی به جرایم حوزه منابع طبیعی و ملی، ۳۶۶ شعبه تحقیق در دادسراها، ۶۹۹ شعبه محاکم بدوی و ۳۶ شعبه محاکم تجدیدنظر، با هدف افزایش سرعت و دقت در رسیدگی به پرونده‌های مربوطه تشکیل شدند.

«کاهش ۷۲ درصدی موارد محکومیت به جزای نقدی در حوزه مقابله با تصرفات اراضی ملی و منابع طبیعی طی سه سال منتهی به سال ۱۴۰۴ با اقدامات پیشگیرانه»، «اولویت‌بخشی به اقدامات پیشگیرانه از طریق رصد و پایش اراضی ملی در نتیجه کاهش حدود ۵۵ درصدی صدور حکم در حوزه مقابله با تصرفات اراضی ملی و منابع طبیعی در سال ۱۴۰۴ نسبت به سال ۱۴۰۰»، «کاهش حدود ۵۰ درصدی ورودی پرونده‌های مرتبط با تصرفات اراضی ملی و منابع طبیعی در سال ۱۴۰۴ نسبت به ۱۴۰۰ با اقدامات پیشگیرانه»، «کاهش حدود ۲۸ درصدی اراضی اعاده شده به دولت در سال ۱۴۰۴ نسبت به ۱۴۰۰» و همچنین «کاهش ۱۸ درصدی موارد اجرای تبصره ۱ ماده ۵۵ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها طی ۳ سال منتهی به سال ۱۴۰۴»، از جمله دستاوردهای دوره تحول و تعالی قضایی در حوزه مقابله با تصرفات اراضی ملی و منابع طبیعی محسوب می‌شوند.

از سوی دیگر، تعداد پرونده‌های تشکیل شده در حوزه مقابله با تغییر کاربری غیرمجاز اراضی و باغ‌ها نیز در سال ۱۴۰۴ با حدود ۱۳ درصد کاهش نسبت به سال ۱۴۰۴ همراه بود؛ تعداد قلع‌و‌قمع بنا و مستحذات در اجرای تبصره ۲ ماده ۱۰ قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها نیز در سال ۱۴۰۴ بیش از ۸۰ درصد نسبت به سال ۱۴۰۰ کاهش داشته است.

افزایش ۱۰۷ درصدی میزان اراضی اعاده شده به وضع سابق و کاهش ۲۳ درصدی تعداد پرونده‌های منتهی به صدور حکم در حوزه مقابله با تغییر کاربری غیرمجاز اراضی و باغ‌ها در سال ۱۴۰۴ نسبت به ۱۴۰۰ و همچنین کاهش حدود ۵۷ درصدی محکومیت به جزای نقدی در حوزه مقابله با تغییر کاربری غیرمجاز اراضی زراعی و واقع در سال ۱۴۰۴ نسبت به ۱۴۰۲، از جمله دستاوردهای پنج سال اخیر قوه قضاییه در حوزه مقابله با تغییر کاربری غیرمجاز اراضی زراعی و باغ‌ها هستند.

«افزایش ۴۱۹ درصدی رفع تصرفات و آزادسازی اراضی ساحلی بستر رودخانه‌ها و انه‌ار طبیعی و افزایش ۱۰۲ تعداد پرونده‌های منتهی به صدور حکم در سال ۱۴۰۴ نسبت به ۱۴۰۰»، «آزادسازی ۸۴ درصد از اراضی حریم سواحل دریای مازندران به طول ۱۱۶ کیلومتر و آزادسازی ۹۰ درصد حریم ساحلی زمین‌های با کاربری تفریحی سازمان‌های دولتی و نظامی و صدور سند کاداست برای ۸۱۶ هکتار از اراضی ساحلی» و همچنین «آزادسازی حدود ۸ هکتار از بستر رودخانه کرج و ۱۴۷ کیلومتر از رودخانه‌های اصلی استان البرز و صدور سند برای ۴۴۰ هکتار» از نتایج برخورد و مقابله با جرایم مرتبط با تصرف اراضی ساحلی، بستر رودخانه‌ها و انه‌ار طبیعی، چاه‌های غیر مجاز و استفاده غیرمجاز از منابع آبی طی دوره تحول و تعالی هستند.

از سوی دیگر، در سال ۱۴۰۴ نسبت به سال ۱۴۰۰، میزان رفع تصرف از اراضی ساحلی و رودخانه‌ها ۴۱۹ درصد افزایش داشته است.

نظارت بر واگذاری بیش از یک میلیون و ۱۶۴ هزار هکتار طرح‌های کشاورزی و غیر کشاورزی، فسخ واگذاری نزدیک به ۳۱۲ هزار هکتار اراضی ملی و دولتی به نفع دولت، نظارت بر انتقال قطعی و فروش اراضی ملی و دولتی به میزان حدود ۱۵۰ هزار هکتار، درآمد بیش از ۱۹ میلیارد ریال از محل اجاره اراضی برای دولت و همچنین درآمد حدود ۲۸ میلیارد ریال از محل فروش اراضی برای دولت، از نتایج نظارت دادستان‌ها بر واگذاری اراضی ملی و دولتی از طریق سامانه جامع واگذاری اراضی دولتی در سازمان ملی زمین و مسکن، محسوب می‌شوند.

ارتقای ایمنی و کاهش خطرات فنی در معادن از طریق راه‌اندازی سامانه بازرسی الکترونیکی و الزام به رعایت اصول ایمنی کارکنان و همچنین کاهش آثار زیست محیطی فعالیت‌های معدنی و صیانت از حقوق دولت با نظارت بر هزینه‌کرد حقوق دولتی و جلوگیری از بهره‌برداری غیرقانونی، از جمله دستاوردهای نظارت قضایی دادستان‌ها بر معادن طی دوره تحول و تعالی قضایی هستند.

از سوی دیگر، تعداد مصوبات شورای حفظ حقوق بیت‌المال در مراکز استان‌ها از ۴۴۱ مورد در سال ۱۴۰۱ به ۸۳۷ مورد در سال ۱۴۰۴ رسید و تعداد مصوبات شوراهای حفظ حقوق بیت‌المال شهرستان‌ها نیز از ۲۰۳۰ مورد در سال ۱۴۰۲ به ۲۰۸۲ مورد در سال ۱۴۰۴ رسید.

ضربه سنگین قوه قضاییه به بنیان‌های مالی مجرمان؛ از مسدودسازی حساب‌های مشکوک تا فروش اموال قاچاقچیان / کاهش چشمگیر پرونده‌های اعتیاد و مهار کشت گیاهان ممنوعه

طی دوره تحول و تعالی قضایی، رویکرد غالب عدلیه از طریق دادستانی کل کشور، هدف‌گیری بنیان‌های مالی شبکه‌های مجرمانه، تعیین تکلیف دارایی‌های نامشروع و مقابله موثر با پولشویی سازمان یافته بوده است.

طی ۵ سال گذشته نزدیک به ۱۲ هزار دستگاه خودرو و ۷۳ ملک مرتبط با قاچاقچیان تعیین تکلیف و وجوه حاصل به خزانه دولت واریز شده است. موجودی کالا در انبارهای اموال تملیکی تا ۷۵ درصد کاهش یافته و ۴۷۳ حساب بانکی مشکوک به پولشویی و فرار مالیاتی مسدود شده است. همزمان، نظارت مستمر بر ۴۵۴ پرونده ملی و کلان جرایم سازمان یافته نیز در دستور کار قرار داشته است.

در حوزه اجتماعی و پیشگیرانه نیز ساماندهی معتادان متجاهر، افزایش ظرفیت مراکز نگهداری و بهبود فرایند درمان و مراقبت پس از خروج، دنبال شده است؛ کاهش حدود ۶۱ درصدی پرونده‌های تشکیلی در قوه قضاییه در رابطه با استعمال مواد مخدر و کاهش ۵۶ درصدی پرونده‌های تشکیلی در قوه قضاییه در رابطه با اعتیاد به مواد مخدر طی ۵ سال اخیر نسبت به ۵ سال منتهی به ۱۳۹۹، از جمله نتایج اقدامات صورت گرفته در رابطه با کنترل و کاهش اعتیاد بوده است.

از سوی دیگر، همکاری قوه قضاییه با ضابطین در جلوگیری از ورود و توزیع مواد مخدر، روان‌گردان‌ها و پیش‌سازها نتایج قابل توجهی را به همراه داشته است؛ تجهیز مراکز ایست و بازرسی به ویژه در نقاط مرزی از طریق ستاد مبارزه با مواد مخدر، کاهش ورود و توزیع مواد مخدر و روان‌گردان‌ها و پیش‌سازها به علت توسعه ایست و بازرسی‌ها، شناسایی گلوگاه‌های ورود مواد مخدر و استقرار ایست و بازرسی‌های جدید با استفاده از ظرفیت شورای تامین استانی و همچنین کاهش امکان انحراف پیش‌سازهای دارویی از مسیر قانونی و تضعیف حلقه‌های ابتدایی زنجیره تامین غیرقانونی با توسعه نظارت‌های هوشمند، از جمله نتایج این همکاری هستند.

طی دوره تحول و تعالی، نظارت‌های قضایی دادستانی نیز در مراقبت بعد از خروج معتادان متجاهر نقش بسزایی داشته است؛ راه‌اندازی سامانه غوام (نظام غربال و ارجاع معتادان متجاهر)، اشتغال بیش از ۲۰ هزار نفر اعم از فرد معتاد بهبود یافته و یا خانواده معتاد از کار افتاده، معرفی بیش از ۲۷ هزار نفر از معتادین بهبود یافته جهت حرفه‌آموزی به مراکز فنی و حرفه‌ای وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، تحت پوشش بیمه قرار دادن نزدیک به ۱۱ هزار نفر از معتادان تحت درمان و بهبود یافته، برگزاری بیش از ۳۲۰۰ نشست مشترک کارآفرینی و اشتغال پایدار برای معتادان بهبود یافته و همچنین افزایش ظرفیت نگهداری کمپ‌های سراسر کشور از جمله کمپ‌های استان تهران به ۲۵ هزار نفر معتاد متجاهر، از جمله‌ی این دستاوردهاست.

از سوی دیگر وضعیت و عملکرد مراکز نگهداری و درمان معتادان موضوع ماده ۱۵ و ۱۶ قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر، طی دوره تحول و تعالی، بهبود قابل ملاحظه‌ای پیدا کرده است. ارجاع بیش از ۱۲۱ هزار نفر به مراکز موضوع ماده ۱۶ و ارجاع نزدیک به ۳۷۵ هزار نفر به مراکز موضوع ماده ۱۵ و همچنین بهبود عملکرد مراکز ترک اعتیاد با اجرای برنامه‌های فرهنگی، آموزشی، روانشناسی و مددکاری، از جمله مصادیق این موضوع هستند.

تشکیل کارگروه پیشگیری از کشت گیاهان ممنوعه (خشخاش و شاهدانه) در معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دادگستری کل استان‌های دارای اولویت.

شناسایی مناطق و اماکن کشت گیاهان ممنوعه و صدور دستورات قضایی پیرامون امحاء آنها و همچنین شناسایی عناصر و عوامل فعال در حوزه کشت گیاهان ممنوعه و اقدام قانونی لازم در قبال آنها از جمله اخذ تعهد تا تعقیب کیفری، از جمله نتایج همکاری قوه قضاییه با ضابطین و نهادهای ذیربط طی ۵ سال گذشته در مقوله پیشگیری و مقابله با کشت گیاهان ممنوعه هستند.

در مقوله اقدامات دادستانی کل کشور در ساماندهی اموال توقیفی و مصادره‌ای نیز می‌توانیم به فروش نزدیک به ۱۲ هزار دستگاه خودرو، فروش ۷۳ ملک مصادره‌ای به مبلغ حدود ۲ و نیم همت و همچنین فروش ۶۸۱۸ وسیله نقلیه به مبلغ یک و سه همت در طول ۵ سال اخیر اشاره کنیم.

قوه قضائیه چگونه از ورود شکواییه‌های متعدد به دیوان عدالت اداری پیشگیری کرد؟

دستگاه قضایی طی دوره تحول و تعالی، اقدامات اثربخشی را در حوزه پیشگیری از ورود شکواییه‌های متعدد به دیوان عدالت اداری انجام داده است.

احتساب امتیاز رتبه، فوق العاده سختی و نوبت کار با اخذ مصوبه از هیئت مدیره سازمان تامین اجتماعی مبنی بر پرداخت معوقات به کارکنان مشمول و مرخصی زایمان از ۶ ماه به ۹ ماه، اصلاح بخشنامه با عنوان اصلاح عناوین شغلی و تعیین دستمزد سوابق ناشی از کمیته‌های احتساب سابقه از سوی سازمان تامین اجتماعی، تبدیل وضعیت ۵۲۰۰ نفر از ایثارگران شاغل در شرکت‌های پیمانکاری طرف قرارداد با شرکت مخابرات و اصلاح آگهی دفترچه آزمون استخدامی سازمان آتش نشانی و پیشگیری از ورود حدود ۲۰۰۰ فقره پرونده، از جمله اقدامات اثربخش قوه قضائیه طی ۵ سال اخیر در مقوله پیشگیری از ورود شکواییه‌های متعدد به دیوان عدالت اداری بوده است.

همچنین پیگیری صدور مجوز تمدید قرارداد معلمان خرید خدمت در سال تحصیلی ۱۴۰۴ از سوی وزارت آموزش و پرورش و پیشگیری از ورود تعداد نزدیک به ۴۵۰۰ پرونده به عدلیه، موافقت با پذیرش بیش از ۱۰۴۵۰ داوطلب با بررسی پرونده داوطلبان آزمون آموزگاری، دبیری و فرهنگیان سال ۱۴۰۳، صدور بخشنامه از سوی وزارت نیرو جهت ابلاغ صحیح آرا و درج تاریخ صدور آرای کمیسیون‌ها به منظور رفع ابهام در خصوص موضوعات چالش زا و همچنین صدور بخشنامه هیئت وزیران مبنی بر تبدیل وضعیت ایثارگران شاغل در مناطق آزاد تجاری صنعتی ویژه اقتصادی، از دیگر اقدامات اثربخش قوه قضائیه طی دوره تحول و تعالی در حوزه پیشگیری از ورود شکواییه‌های متعدد به دیوان عدالت اداری محسوب می‌شود.

تحول قضایی در مسیر خدمت؛ ۵ سال تلاش برای ایمنی جاده‌ها، ساختمان‌ها و سلامت جامعه

حفاظت و صیانت از حقوق عامه در امور فرهنگی و اجتماعی، سلامت و امنیت انسانی، یکی از رویکردهای اصلی قوه قضاییه طی دوره تحول و تعالی قضایی بوده است.

شناسایی ۸۸۷ نقطه حادثه خیز بر اساس مصوبه سال ۱۴۰۱ کمیسیون ایمنی راه‌های کشور، اصلاح ۷۲۵ نقطه حادثه خیز توسط سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای به عنوان نمونه در استان تهران و همچنین ایمن سازی ۹۷ نقطه از ۱۰۸ نقطه حادثه خیز برون شهری و ۳۴۹ نقطه حادثه خیز درون شهری از ۴۵۸ نقطه شناسایی شده، از نتایج همکاری قوه قضاییه با نهادهای مسئول در ارتقای ایمنی جاده‌ها و رفع نقاط حادثه‌خیز در محورهای مواصلاتی طی ۵ سال اخیر محسوب می‌شود.

از سوی دیگر ایمن سازی ۵۳ درصد از ساختمان‌های نایمن مهم و بلندمرتبه شناسایی شده در مناطق ۲۲گانه تهران تا اردیبهشت ۱۴۰۴، ایمن سازی مجتمع‌های تجاری از قبیل مجتمع تجارت جهانی فردوسی در سال ۱۴۰۳، پیگیری ایمنی ساختمان آلومینیوم تهران در سال ۱۴۰۴، ایمن سازی بخش‌هایی از بازار بزرگ تهران در سال‌های ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴، پیگیری ایمن سازی مدارس و مراکز آموزشی، مراکز درمانی و بیمارستان‌ها و مساجد و حسینیه‌ها در سال‌های ۱۴۰۱ تا ۱۴۰۴ در سراسر کشور، پیگیری موضوع ممانعت استفاده از مصالح ساختمانی غیر استاندارد در ساخت و ساز و برخورد قانونی با متخلفان در سراسر کشور، ایمن سازی مجتمع تجاری روماک و مجتمع پزشکان هزار جریب در استان اصفهان و همچنین ایمن سازی پاساژ نور و برج معلم در استان زنجان، از جمله نتایج اقدامات دادستانی کل کشور در اجرای تکالیف دستگاه‌های متولی ایمنی ساختمان‌ها طی ۵ سال اخیر هستند.

همچنین نظارت بر توزیع داروهای سقط جنین با صدور بخشنامه نظارتی دادستان کل به دادستان‌های عمومی و انقلاب سراسر کشور، تشکیل قرارگاه جوانی جمعیت در دادستانی کل کشور با هدف نظارت بر اجرای تکالیف دستگاه‌های متولی، نظارت بر گزارش‌های ارسالی از آزمایشگاه‌های ژنتیک کشور در سازمان پزشکی قانونی از طریق ارائه تحلیل‌های علمی دقیق و همچنین تشکیل کمیته ژنتیک با توان علمی متخصصین در سازمان پزشکی قانونی کشور، از

جمله اقدامات دوره تحول و تعالی قضایی در اجرای قانون جوانی جمعیت از طریق مقابله با سقط جنین غیر مجاز محسوب می شوند.

سامانه سمپ چگونه فرایند ممنوعیت خروج از کشور را متحول کرد؟

طی دوره تحول و تعالی قضایی و بر اثر نظارت بر فرایند دستورات قضایی ممنوعیت خروج از کشور، زمان ارسال درخواست تا اقدام نهایی در خصوص فرایند ممنوعیت خروج از کشور و رفع آن، به مدت زمان تنها «۵ دقیقه» کاهش پیدا کرده است.

با توسعه سامانه سمپ و ارسال مکانیزه نامه‌های ممنوعیت خروج و رفع آن از مراجع قضایی و شبه قضایی در سراسر کشور، نتایج قابل توجهی حاصل شده است.

تسهیل در روند ارسال درخواست‌های ممنوعیت معامله و رفع آن از طریق سامانه سمپ، تسریع در دستگیری متهمان مهم امنیتی و اقتصادی قبل از خروج از کشور، تسریع در فرایند ممنوعیت خروج و رفع آن در کوتاه‌ترین زمان ممکن و همچنین نظارت دقیق بر رعایت حقوق افراد در صدور ممنوعیت خروج، رفع آن و محدود کردن اعمال سلیقه مراجع صدور دستور به منظور حفظ حقوق شهروندی و احترام به آزادی‌های مشروع، از جمله نتایج توسعه سامانه سمپ در قوه قضاییه طی ۵ سال اخیر محسوب می‌شود.